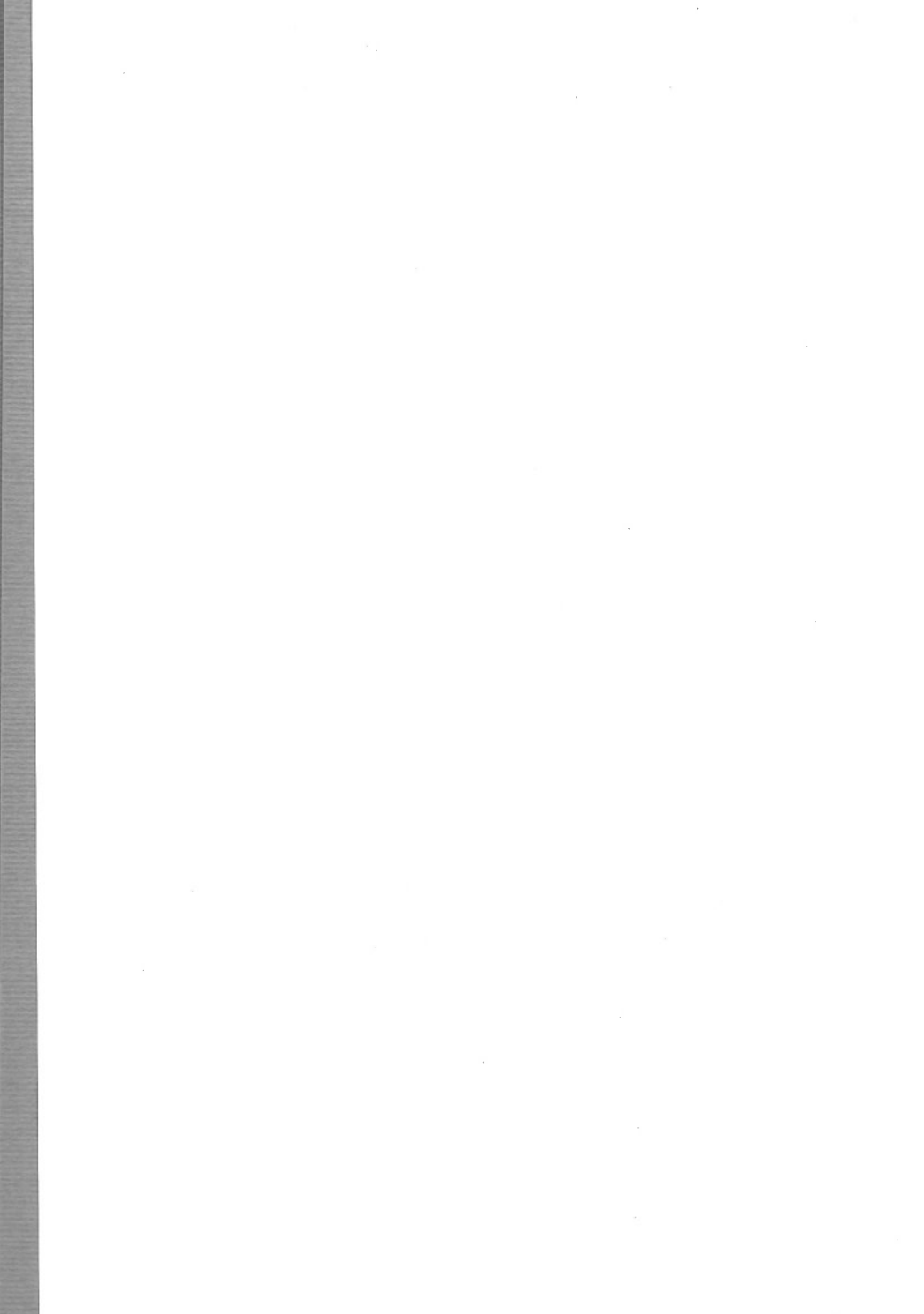

ΣΙΜΟΥ ΜΙΑΤ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΑΣ. ΣΑΡΔΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΚΙΜΩΛΟΥ - ΦΙΛΙΚΟΣ
(1772 - 1843)

ΑΘΗΝΑ 2000

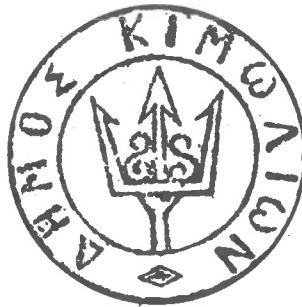
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΑΣ. ΣΑΡΔΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΚΙΜΩΛΟΥ - ΦΙΛΙΚΟΣ
(1772 - 1843)

Η σφραγίδα στο εξώφυλλο είναι του Δήμου Κιμώλου.
(Καθορίστηκε με Β.Δ. της 13-5-1874)

COPYRIGHT: Εφημερίδα «ΚΙΜΩΛΙΑΚΑ ΝΕΑ»
ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ 161, ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ 171 23 ΤΗΛ.: 9370430

ΣΙΜΟΥ ΜΙΑΤ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΑΣ. ΣΑΡΔΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΚΙΜΩΛΟΥ - ΦΙΛΙΚΟΣ
(1772 - 1843)

ΑΘΗΝΑ 2000

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΗ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ - ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΘΕΟΔΩΡΟΓΕΡΑΣΙΜΟΥ
ΜΑΓΚΑΝΙΩΤΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΤΟΥΣ
ΣΕ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΤΟΥΣ

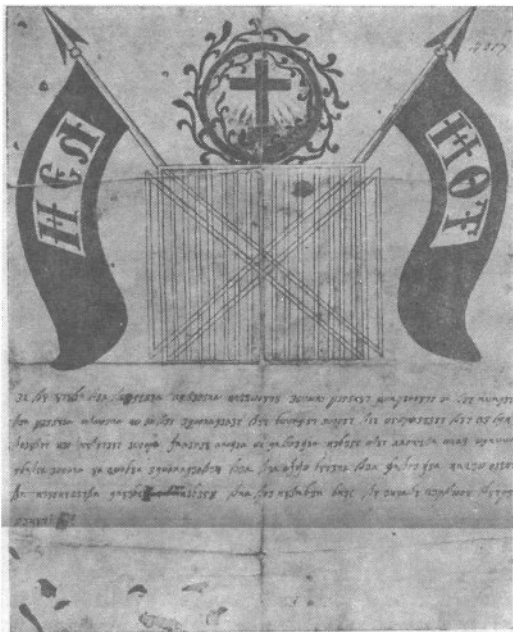
ΑΡΓΥΡΩΣ ΜΑΓΚΑΝΙΩΤΗ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥΣ
ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΓΚΑΝΙΩΤΗ.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΙΜΗΣ, ΠΙΣΤΕΩΣ, ΕΥΛΑΒΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

«Ἡ Ἐλευθερία ἢ Ὄνατος. Εἰς τὸ ὄνομα τῆς μελλούσης σωτηρίας καθιερώνα
ἱερέα φιλικὸν καὶ ἀφιερώνον εἰς τὴν ἀγάπην τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας καὶ εἰς τὴν
ὑπεράσπισιν τῶν μεγάλων ἱερέων τῶν ἑλευσινίων τὸν σομπατριώτην κύρ Ἀντώνιον
ἱερέα Βασιλείου Σαρδην ἐκ πατρίδος Κιμώλου εἰδὼν σαράντα ἕξ ἀπαγγέλλματος ἱερέα
ὡς θερμὸν ὑπεροσπιστὴν τῆς εὐδαιμονίας τῆς Πατρίδος καθιερωθέντα καὶ ὀρκισθέντα
παρ' ἐμοῦ ἐν Κιμῶλι τὰς τριάντα μία Μαΐου τοῦ εἰκοστού δευτέρου τῶν Φιλικῶν».

Τὸ δημοσιευόμενον ἔγγραφο, ἀποτελεῖν ἀδείκαστον τεκμήριον τῶν
Ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀειμνήστου καὶ μεγάλου τέκνου τῆς Κιμῶλου
ἱερέως **ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΒΑΣ. ΣΑΡΛΗ** (1772-1843) οἰκονομοῦ
μηθέντος ἐν Κιμῶλι ὡς μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας κατὰ τὸν ἑν-
δοξον καὶ ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ 1821, διανέμεται ἐπὶ τῆ γενε-
μένη ἐν Κιμῶλι σήμερον *14/9* Σεπτεμβρίου 1949 τελετῆ τῆς
ἀποκαλύψεως τῆς ἀναμνηστικῆς πλακῆς τῆς φερωνομῶν πύλατος.

Δορυμένη: Νικόλαος Ἐπίτροπος Μουσείου

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Γιά τόν Αντώνιο Βασ. Σάρδη, οικονόμο Κιμώλου καί φιλικόν έταῖρο, ἔγραψα λίγα πράγματα τό ἔτος 1958, στά πρῶτα καί ἀσυστηματοποίητα βήματά μου στίς ιστορικές ἔρευνες. Τότε δημοσίευσα τρία ἔγγραφα (βλ. στό 2ο κεφάλαιο τῆς παρουσίης ἐργασίας, ὑποσημ. 2) πού εἶχα ἀνακαλύψει στά Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους. Μετά παρέλευση 42 ὀλοκλήρων χρόνων, κατά τή διάρκεια τῶν ὁποίων οὐδέποτε ἔπαυσα τίς ἔρευνες (τό μέγα αὐτό δῶρο μέ τό ὅποιο μέ προίκισε ὁ Θεός), εἶχα τήν εὐτυχία ν'ἀνακαλύψω τά τελευταῖα χρόνια, στήν ἴδια Πηγῇ, καί ἀριθμό ἄλλων ιστορικῶν ἐγγράφων γιά τόν ἀοίδιμο Σάρδη, γεγονός πού μέ χαροποίησε ιδιαίτερα. Τοῦτο δέ γιατί τά νέα στοιχεῖα ἀπεκάλυπταν λεπτομέρειες τῆς συνωμοτικῆς καί ἐπαναστατικῆς δράσης του, ἡ ὁποία δέν εἶχε περιοριστεῖ στόν χῶρο τῆς Κιμώλου, κατά τά ὡς τώρα γνωστά, ἀλλ'εἶχε ἐκταθεῖ καί στή Σμύρνη, ὅπου δραστηριοποιήθηκε ὡς ἀπόστολος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καί στά ἑλληνικά πολεμικά πλοῖα κατά τήν Ἐπανάσταση, ὄχι ὡς ἐμψυχωτής τῶν ἀγωνιστῶν, ὅπως θά ἀνέμενε κανεῖς λόγω τῆς ιδιότη-

τάς του τοῦ κληρικοῦ, ἀλλ' ὡς πυρπολητής στίς ναυτικές μονάδες τοῦ Ἀνδρέα Μιαούλη καί τοῦ Ἀνάργυρου Λεμπέση.

Ἐπῆρξε δηλαδή ὁ Σάρδης μία δυναμική προσωπικότητα, ἄνθρωπος μέ ψυχὴ καί βαθύτατο αἰσθημα ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, πού πρόσφερε ἑαυτόν καί τό σύνολο τῆς περιουσίας του, σύμφωνα μέ τά στοιχεῖα τῶν νέων ἐγγράφων, γιά τὴν ἐνίσχυση καί ἐπιτυχία τῆς Ἐπανάστασης .

Ὁ ἴδιος ἔγραψε γιά τὴν προσφορά του:

«ζήλω κινούμενος ὑπὲρ Πίστεως καί Πατρίδος, ἀκούσας τὴν φωνὴν τὴν ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας ἔτρεξα παντοῦ ὡς ἱεραπόστολος, προσλαμβάνων (στρατολογώντας) ὄσους ἠδυνάμην, ὅτε δε ἀρχισάσης τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐπολέμησα κατὰ γῆν καί θάλασσαν εἰς τά πυρπολικά καί λοιπά πολεμικά πλοῖα κατὰ τῶν ἐχθρῶν..... παντοίαις δυνάμεσι....».

Ἡ πολυσήμενη αὐτὴ ὁμολογία ἐνός ταπεινοῦ κληρικοῦ τῆς μικρῆς Κιμῶλου, φανερώνει τά αἰσθήματα μέ τά ὁποῖα διακατέχονταν οἱ ἀγωνιστές τοῦ '21, παρά τίς, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἐπανάστασης, ἐγωϊστικές διαφορές τους. Προσηλθάν στον ΑΓΩΝΑ γιά νά πολεμήσουν «κατὰ τῶν ἐχθρῶν..... παντοίαις δυνάμεσι», ὅπως καί ἔπραξαν. Στὴ δράση καί τό παράδειγμα τοῦ Σάρδη, ὀφείλεται ἀσφαλῶς καί ὁ ἱκανὸς ἀριθμὸς τῶν γνωστῶν, μέχρι τώρα, συναγωνιστῶν του Κιμωλίων, κατὰ τὸν δημοσιευόμενο στό παράρτημα σχετικόν πίνακα.

Στόν μεγάλο αὐτόν ἄνδρα, κληρικό καί ἀνδρεῖο ἀγωνιστή, ἀφιερώνεται ἡ παροῦσα ἐργασία γιά τή διαιώνιση τῆς τιμίας μνήμης καί τοῦ ἀξιοθαύμαστου Ἔργου του (κοινοῦ χαρακτηριστικοῦ γνωρίσματος τῶν πολυαρίθμων ἀνωνύμων ἀγωνιστῶν τοῦ'21), τό ὅποιο, καμμία δύναμη, ἀπό αὐτές πού σήμερα ἐπιχειροῦν τήν ἀλλοίωση καί ὑποβάθμιση τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς τρισένδοξης Ἱστορίας του, χάριν ἐπίτευξης τῶν στόχων τῆς λεγομένης Νέας Τάξης πραγμάτων καί παγκοσμιοποίησης, εἶναι σέ θέση νά ἀφανίσει. Ἡ Ἱστορία, ἄλλωστε, αὐτή πού στηρίζεται σέ πηγές καί ἀδιαφιλονίκητα στοιχεῖα, ὡς μαχομένη πλέον Ἐπιστήμη, εἶναι σέ θέση νά ἀντισταθεῖ καί νά κατανικήσει.

Ἀθήνα, 17 Ἰουλίου 2000
Σῆμος Μιλτιάδου Συμεωνίδης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Ἀπό τίς διακεκριμένες προσωπικότητες τῆς Κιμώλου, ὁ Ἀντώνιος Βασ. Σάρδης, φέρεται ὅτι γεννήθηκε τό 1772⁽¹⁾ (ἢ τό 1777, κατά πίνακα ναῶν καί ἱερέων τοῦ νησιοῦ ἔτους 1833, στόν ὁποῖο ἀναγράφεται ἡλικίας 56 ἐτῶν)⁽²⁾. Μέχρι τό 1798, ἔτος κατά τό ὁποῖο τέλεσε, στίς 27 Φεβρουαρίου, τούς γάμους του μέ τήν Ἀννοῦσα, θυγατέρα τοῦ χωρεπισκόπου Κιμώλου Φραγκούλη Λογοθέτη⁽³⁾, δέν γνωρίζουμε μέ τί ἀσχολήθηκε. Γράμματα, πάντως, γνώριζε λίγα, ὅπως συνάγεται ἀπό ἔγγραφα τοῦ ἀρχιεῖου τῆς οἰκογένειάς του⁽⁴⁾ καί ἀπό τή σύνταξη τῶν ἀναφορῶν του ἀπό τρίτους⁽⁵⁾.

1. Ἰωάννου Σπ. Ράμφου, Κιμωλιακά (ἀναμνηστικόν τεῦχος), Αθήναι 1933, σελ. 23, ὑποσ. 1. Στό συμπέρασμα ὅτι ὁ Σάρδης γεννήθηκε τό 1772 ὀδηγήθηκε ὁ συγγραφέας ἀπό τήν ἀναγραφόμενη στό, ἀπό 31-5-1818, δίπλωμα τοῦ Φιλικοῦ (βλ. ὑποσ. 9) πού τοῦ χορηγήθηκε, ἡλικία του τῶν 46 ἐτῶν (1818-46 = 1772).

2. Σίμου Μίλτ. Συμεωνίδη, Ναοί καί ἱερεῖς τῆς Κιμώλου κατά τό 1833, ἐφημ. «Κιμωλιακά Νέα», φ. 183-184, Μαρτ. - Ἀπρῖλ. 1995.

3. Ράμφου, ὁ.π.π. καί, τοῦ ἰδίου, Κιμῶλοι κληρικοί εἰς τόν ἱερόν ἀγῶνα τοῦ 1821, «Κιμωλιακά», τόμ. Β, 1972, σελ. 72.

4. Ράμφου, Κιμωλιακά ἔτους 1933, σελ. 23.

5. Οἱ ἀναφορές ἔχουν συνταχθεῖ ἀπό διαφορετικά χέρια καί ὑπογράφονται, μέ ὠραῖα γράμματα, ἀπό τόν ἴδιο.

Μετά τόν γάμο του καί πρό τοῦ 1800 χειροτονήθηκε ἱερέας⁽⁶⁾. Βραδύτερα τοῦ ἀπονεμήθηκε τό ὄφφικιο τοῦ «σακελλάριου»⁽⁷⁾ καί κατόπιν τοῦ «οἰκονόμου», μετά τίς 29-11-1822⁽⁸⁾. Στίς ἀρχές τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας μυήθηκε στίς 31 Μαΐου 1818 στήν Κίμωλο, ἄγνωστο ἀπό ποιόν, ἀφοῦ δέν ἔγινε δυνατή ἡ ἀποκρυπτογράφηση τῆς ὑπογραφῆς τοῦ μύστη φιλικοῦ στό σχετικό δίπλωμα πού τοῦ ἀπονεμήθηκε⁽⁹⁾.

Ἐνθερμος φιλικός ὁ Σάρδης, ἀναφέρεται ὅτι «εἰργάσθη ὑπέρ τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος ἐν Κιμῶλω»⁽¹⁰⁾.

6. Ράμφου, ὀ.π.π. καί «Κιμωλιακά», τόμ. Β, (1972), σελ. 74.

7. Στά πιστοποιητικά πού ὑπέβαλε ὁ Σάρδης γιά νά τοῦ ἀπονεμηθεῖ σύνταξη, περιέλαβε καί «μαρτυρικό» ἔγγραφο ἀγνώστου φιλικοῦ τῆς 16-5-1822 (Παράρτημα ἔγγραφο ἀριθ. 1β) πού τόν ἐπισκέφτηκε στήν Κίμωλο, στό ὅποιο χαρακτηρίζεται «σακελλάριος». Τό ἀξίωμα πρέπει νά κατεῖχε πρό τῆς 11-3-1819 γιατί σέ δανειστική ὁμολογία ὑπό τήν ἡμερομηνία αὐτή καί ἔτος ὑπέγραψε: «σακελλάριος Σάρδης» (Ἰωάνν. Σπ. Ράμφου, Σύμμεικτα Κιμωλιακά, «Κιμωλιακά» Γ', 1973, σελ. 348-349.

8. Στίς 29-11-1822 ἀπεβίωσε ὁ μέχρι τότε οἰκονόμος, βλ. Ἀθαν. Θ. Φωτοπούλου, Σύμμεικτα Κιμωλιακά, «Κιμωλιακά», ΣΤ, 1976, σελ.233.

9. Τό δίπλωμα ἀνάδειξης σέ Φιλικόν τοῦ Ἄντ. Σάρδη ἔχει διασωθεῖ, δημοσιεύτηκε δέ στά «Κιμωλιακά», Β, 1972, σελ. 75, ἀπό τόν πρωτοπρεσβ. Ἰω. Ράμφο, ὁ ὁποῖος καί τό ἀποκρυπτογράφησε ὡς ἐξῆς:

« Ἡ Ἐλευθερία ἢ Θάνατος.

Εἰς τό ὄνομα τῆς μελλούσης σωτηρίας καθιερώνω ἱερέα φιλικόν καί ἀφιερώνω εἰς τήν ἀγάπην τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας καί εἰς τήν ὑπεράσπισιν τῶν μεγάλων ἱερέων τῶν ἐλευσινίων τόν συμπατριώτην κυρ' Ἀντώνιον Βασ. Σάρδην ἐκ πατρίδος Κιμῶλου, ἐτῶν σαράντα ἕξ, ἐπαγγέλματος ἱερέα, ὡς θερμόν ὑπερασπιστήν τῆς εὐδαιμονίας τῆς Πατρίδος καθιερωθέντα καί ὀρκισθέντα παρ' ἐμοῦ ἐν Κιμῶλω τάς τριάντα μία Μαΐου τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου τῶν φιλικῶν».

10. Ράμφου, Κιμωλιακά ἔτους 1933, σελ. 23, ὑποσημ. 1

Ἡ ἄποψη χαρακτηρίζεται ἤδη μὴ ὀρθή, ἀφοῦ τοῦτος δὲν «εἰργάσθη» μόνο στήν Κίμωλο γιὰ τόν σκοπό αὐτό. Ὅπως ἀναφέρει ὁ ἴδιος, μετὰ τή μύησή του, «ἐλθὼν εἰς Σμύρνην», ὅπου διέμεναν συγγενεῖς του⁽¹¹⁾, «κατήχησε πολλούς τῶν ἐκεῖσε χριστιανῶν» στή Φιλική Ἑταιρεία. Κατά τήν ἐπιστροφή του μάλιστα στήν Κίμωλο, τό πλοῖο πού ἐπέβαινε ναυάγησε «καί μόλις τήν ζωήν του ἐλευθέρωσεν (διέσωσε) ἐν πλοῖον ἐκ Σίφνου»⁽¹²⁾. Ὁ Ἀντώνιος Σάρδης, ἐκτός ἀπό τήν προεπαναστατική συνωμοτική δράση του, ἐπῆρε μέρος καί στίς πολεμικές ἐπιχειρήσεις ἀπό τό 1821 καί ἐξῆς καί μάλιστα ὡς πυρπολητής στά ἑλληνικά πολεμικά πλοῖα.

Καταγραφή ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν καί θυσιῶν.

Κατά πληροφορίες τοῦ ἰδίου, πού ἐπιβεβαιώνονται μέ ἀποδεικτικά στοιχεῖα, ἡ συμμετοχή του στήν προσφορά ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν, ὑπῆρξε ἀξιόλογη καί πολυποίκιλη. Τά δεινά του, μεγάλα.

α) Στήν Κίμωλο διεδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο, τόσο προεπαναστατικά, μέ τή μύηση συμπολιτῶν του στά τῆς ἐτοιμαζόμενης Ἐπανάστασης, ὅσο καί κατά τήν ἔναρξη τῆς «προτρέπων εἰς τούς ὁποίους εἶχεν ἐπιρροήν» νά πάρουν μέρος σ'αὐτήν.

11. Ὁ.π.π., σελ. 31 ἐπ.

12. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 4, τό ὁποῖο ἔχω δημοσιεύσει καί στήν ἐφημ. «Κιμωλιακά Νέα», φ. 225-226, Σεπτ.-Ὀκτ. 1998.

Καί πολέμησαν τότε πολλοί Κιμώλιοι, ὅπως συνάγεται ἀπό ἐπίσημους πίνακες ἀγωνιστῶν πού τιμήθηκαν ἀργότερα μέ μετάλλια γιά τίς προσφερθεῖσες πολεμικές ὑπηρεσίες τους⁽¹³⁾. Ὁ Σάρδης μάλιστα δέν ἀρκέστηκε στήν παρακίνηση τῶν ἄλλων νά πολεμήσουν γιά τήν ἐλευθερία, ἀλλά, πρῶτος αὐτός, ἔδωσε τό καλό παράδειγμα.

β) Ἀφοῦ ξεσήκωσε τούς συμπολίτες του, ἐγκατέλειψε τήν Κίμωλο, κατατάχθηκε στόν πολεμικό στόλο καί «μετά τοῦ ναυάρχου Μιαούλη ὑπηρέτησε ἑπτά μῆνας, ἄνευ μισθοῦ, παρευρεθείς εἰς τήν πολιορκίαν Ναυπλίου»⁽¹⁴⁾, ὅπως «καί μετά τοῦ Ἀναργύρου Λεμπέση Πετζιότη (Σπετσιώτη)..... ὡς εἶς τῶν πυρπολιστῶν εἰς τό πυρπολικόν του διά ἕξ μῆνας, ἄνευ μισθοῦ»⁽¹⁵⁾. Ἐνας ἀνδρεῖος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος «καταφρονήσας τῶν πάντων, συζύγου, τέκνων κτλ. καί διατηρήσας μέχρι τέλους διακαῆ ζήλον ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους»⁽¹⁶⁾, ἀγωνίστηκε γι' αὐτήν μέ θέρμην ψυχῆς πιστός στόν ὄρκο πού ἔδωσε ὡς φιλικός.

γ) Ὅπως ἀναφέρει ὁ ἴδιος, τό 1823 «φθάσας εἰς νῆσον μας ὁ πλοίαρχος Ὀρλόφ καί ἐγκαταλείψαντες αὐτόν οἱ ναῦται του, ἐναυτολόγησα εἰκοσιπέντε ναύτας ἐκ τῆς νήσου μας ἕξ ἰδίων μου ἐξόδων ἀνά

13. Βλ. στό παράρτημα πίνακα Κιμωλίων Ἀγωνιστῶν τοῦ '21 πού προέκυψε ἀπό τίς ἔρευνες τοῦ κ. Σοφοκλῆ Γ. Δημητρακόπουλου.

14. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 1,4 καί 5.

15. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 1α καί 4.

16. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 1α

τριάκοντα γρόσια τόν μῆνα καί ἔφερον τό πλοῖον του εἰς Πέτζας». Τό 1824, «ἐλθόντος εἰς τήν νῆσον μας ὁ κ. Νικόλαος Βελοῦδος, Κάσιος, ἐκστρατεύων τότε διά Κρήτην, ἐφοδίασα αὐτόν μέ ὀκτώ καντάρια ψωμί, δεκαπέντε βαρέλαις κρασί, διακοσίας πεντήκοντα σφαῖρας κανονίου, τεσσαράκοντα τέσσαρας ὀκάδες μπαρούτι, δώδεκα τουφέκια καί ἓν σακίον χαρτί διά φισέκια». Τό 1825, «ἀπεράσαντες τότε οἱ στρατηγοί καί καπετανεοί τῆς Κρήτης, μοῦ ἐπῆραν ὄλον τό ποιμνιόν μου, συγκείμενον ἀπό τριάκοντα γιδοπρόβατα, προσέτι καί ἕξ καντάρια ψωμί διά τούς στρατιώτας των». Τό 1826, «ἡ τότε Διοίκησις τοῦ ἔθνους γράψασα πρὸς τούς κατοίκους τῆς νήσου μας ἵνα δόσουν διακόσια γρόσια ἔρανον εἰς τόν κ. Κουρμούλην Κρέτην, μή θελήσαντες νά τά δόσουν, καί αὐτά ἔδωσα ἐγώ». Τό 1827, τέλος, «ἀπεράσαντες οἱ Σφακιανοί ἀπό τήν νῆσον μας, ὁμοῦ μέ τόν ἀρχηγόν τους Μανούσакαν, μέ συνέλαβον ὡς αἰχμάλωτον καί ποιήσαντές μοι πάμπολλα κολαστήρια, μέ ἐπώλησαν τέσσαραις χιλιάδαις γρόσια»⁽¹⁷⁾.

Ἡ ληστοπειρατεία τότε ἦταν σέ ἔξαρση στά νησιά, ὑπέφεραν δέ πολλά οἱ κάτοικοι Μήλου, Σίφου καί Κιμώλου ἀπό Σφακιανούς.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Σάρδη, γιά νά τόν ἀπελευθερώσει ἀπό τά χέρια τους, πληρώνοντας 4.000 γρόσια, ἀναγκάστηκε νά πουλήσει «ὄλην, κινητήν καί ἀκίνητον περιουσίαν του»⁽¹⁸⁾.

17. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 4.

18. Αὐτόθι

Αὐτή ὑπῆρξε, σέ γενικές γραμμές, ἡ πατριωτική δράση τοῦ οἰκονόμου Σάρδη καί τὰ δεινά του, γιά τὰ ὁποῖα, γράφοντας στόν Κυβερνήτη Ἰω. Καποδίστρια, ἀνέφερε τόν ψαλμό τοῦ Δαβίδ, «ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Πέραν τῆς συμμετοχῆς του στόν ἀγῶνα καί τίς συνεισφορές *«εἰς διαφόρους ἀνάγκας τῆς Πατρίδος (σέ) χρηματικά βοηθήματα»*, ἡ ἀνάγκη ἐκποίησης τῆς ὁποιας εἶχε ἀπομείνει περιουσίας του γιά ν' ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τά χέρια τῶν ληστῶν, ἔφεραν σέ ἄκρα δυστυχία τόν Ἀντώνιο Σάρδη καί τήν ἑξαμελῆ οἰκογένεια του, ἐνῶ μάλιστα *«ἡ σύζυγός του ἦταν πρό χρόνων κλινήρης»*. Παρ' ὅλα ταῦτα προσπαθοῦσε νά ἐπιβιώσει, ἄν καί ἡ ἐκκλησία στήν ὁποία ἐφημέρευε δέν τοῦ προσπόριζε σχεδόν *«κανέν εἰσόδημα»*. Φαντάζεται κανεῖς τήν πικρία τοῦ ἀγωνιστῆ Σάρδη, τοῦ ἀνθρώπου πού *«εἰς τόν ἱερόν πόλεμον»* ἀποτίναξης τοῦ τούρκικου ζυγοῦ *«ὑπέμεινε αὐτοπροαιρέτως θυσίας ἀνωτέρας τῆς καταστάσεως του (τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων του)»*, νά ἔχει περιπέσει, μετά τή δικαίωση τοῦ ὑπέρτατου ἀγῶνα, σέ κατάσταση οἰκτρῆς ἀνέχειας καί *«ἀελπισίας διά τήν στέρησιν καί αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου»*⁽¹⁾. Ὅταν ἡ κατάσταση τῶν οἰκονομικῶν του ἔφτασε στό

1. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 4.

ἀπροχώρητο, ἀναγκάστηκε, τὸν Ἰούνιο τοῦ 1831, νὰ ἀπευθύνει στὸν Κυβερνήτη τὴν ἐπόμενη ἀναφορά του πού ὑπέβαλε αὐτοπροσώπως μέ μετὰβαση του στό Ναύπλιο.

« Ἐξοχώτατε

Κάτοικος τῆς Νήσου Κιμῆλου, ἐνδεδυμένος τὸ ἀξίωμα τῆς ἱεροσύνης, διὰ τῆς παρούσης μου ἐνώπιον τῆς Υ.Ε., παρακαλῶ νὰ στρέψητε τὴν προσοχήν σας ἀπὸ τῶν γενικωτέρων εἰς τὰ μερικότερα, διὰ νὰ σᾶς ἐκθέσω τὰ κατ'ἐμέ, διὰ τὰ ὁποῖα ἠναγκάσθην νὰ μεταβῶ εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως.

Ὅτε ἡ πατρίς ἔλαβε τὰ ὄπλα κατὰ τῶν τυράνων της, ἐπαρουσιάσθην Πρωταγωνιστὴς μετὰξὺ τῶν συμπολιτῶν μου εἰς τὸν ἱερόν πόλεμον, ὑπέμεινα αὐτοπροαιρέτως θυσίας ἀνωτέρας τῆς καταστάσεώς μου ὅτε ὁ Ἑλληνικὸς στόλος περιέπλεε τὰς Νήσους, συνεισέφερον εἰς διαφόρους ἀνάγκας τῆς Πατρίδος χρηματικὰ βοηθήματα, ἐπρόφθασα ἐν ἀνάγκῃ τοὺς Κρήτας μέ ἱκανὰ πολεμοφόδια, ὑπηρετήσα διαφόρως τὴν Πατρίδα γενόμενος καὶ πυρπολητὴς, χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν τὴν ἰδιοτέλειαν ἐφάνη πρόθυμος ἐνεργὸς τῶν διαταγῶν τῆς Υ.Ε. εἰς τὴν ὁποίαν ἐδιορίσθην ὑπηρεσίαν τῆς καταμετρήσεως τῶν γαιῶν τῆς Κιμῆλου καὶ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα δύνανται νὰ ὑποστηρίξω δι' ἐγγράφων καὶ ἀγράφων ἀποδείξεων. Καὶ διὰ νὰ μὴν παραβαρύνω τὰς ἀκοάς σας, ὑπέπεσα τελευταῖον, ὀλίγον πρό τῆς ἐλεύσεως τῆς Υ.Ε. εἰς τὴν

ἄδικον ὀργήν τῶν Κρητῶν, αἰχμαλωτισθεῖς παρ' αὐτῶν καί λυτρωθεῖς μέ τήν ἐκποίησησιν τῆς ὑπολειφθείσης μικρᾶς περιουσίας μου, λέγω μετά τοῦ Δαβίδ «ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατάφαγέ με».

Δι' ὅλα ταῦτα Σεβαστέ Κυβερνήτα καταφεύγω εἰς τό φιλόανθρωπον καί φιλιδίκαιον τῆς Υ.Ε. παρακαλῶ θερμῶς νά ἐπιβλέψητε εἰς τά δεινά μου, οἰκονομοῦντες τά περιστατικά πτωχοῦ ἱερέως, περιστοιχισμένου ἀπό ἀσθενῆ καί πολυμελῆ οἰκογένειαν· πληροφορηθῆτε ὅτι δέν ἤθελα ἐνοχλήση τήν Ἐξοχότητα σας ἐάν σειρά δυστυχιῶν ἀνοικονομῆτων δέν μ' ἔφεραν εἰς ἀπελπισίαν διά τήν στέρησιν καί αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Κόπτεται, τέλος, τό νῆμα τῶν ἡμερῶν μου καί τῆς οἰκογενείας μου ἐάν ἀποτύχω τῶν ἐλπίδων μου, ἀπό τάς ὁποίας ἀναπτερούμενος, μένω μέ σέβας βαθύτατον.

Τῆς ὑμ(ετέρας) ἐξ(οχότητος)
Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 23 Ἰουνίου 1831
Πρός Θεόν εὐχέτης διάπυρος.
Οἰκονόμος Κιμήλου Σάρδης».

Ἡ Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, μέ κατανόηση στό σοβαρό πρόβλημα πού ἀντιμετώπιζε ἕνας λαμπρός ἀγωνιστής (ὅπως καί πολλοί ἄλλοι) καί παρά τίς μικρές οἰκονομικές δυνατότητες τοῦ Κράτους πού ἀγωνίζονταν νά συγκροτήσῃ, ἐξέδωκε ἀμέσως τήν ἐπομένη διαταγή:

Πληρώσατε εἰς τὸν αἰδεσιμότατον Οἰκονόμον
Σάρδην γρ(όσια) ἑκατὸν εἴκοσι, Νο 120 χορη-
γοῦνται αὐτῷ παρὰ τῆς Κυβερήσεως εἰς περίθαλψιν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 25 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰωάννης Α. Καποδίστριας» ⁽²⁾.

Ἐκτοτε, ἡ συνέχεια τῆς ἡρωϊκῆς «ἱστορίας» τοῦ
φιλικοῦ καὶ ἀγωνιστῆ Ἰαντωνίου Σάρδη, ὅπως καὶ
τῶν περισσοτέρων ἀγωνιστῶν τοῦ '21, περασμένης
πλέον ἡλικίας καὶ ἀδυνάμου νὰ δραστηριοποιηθεῖ
γιὰ τὴν ἐξοικονόμηση τῶν ἀναγκῶν του, ὑπῆρξε ἡ
ἐπιδίωξη χορήγησης μιᾶς ἱκανοποιητικῆς σύνταξης
ἀπὸ τὸ νεοσύστατο Κράτος. Τό τελευταῖο, μέσα στή
γενικὴ δυστυχία πού ἐπικρατοῦσε στήν τάξη τῶν
ἀγωνιστῶν, ἀποφάσισε νὰ τοὺς συνδράμει, κατὰ τίς
δυνάμεις του, μέ τή χορήγηση «*χρηματικῆς συντά-
ξεως*» ἢ τὴν παραχώρηση ἐκτάσεων γῆς.

Μεταξύ αὐτῶν καὶ τοὺς κληρικούς «*ὄσοι ὑπηρέ-
τησαν στρατιωτικῶς κατὰ γῆν ἢ θάλασσαν τὴν
Πατρίδα*».

2. Τὰ ἔγγραφα αὐτὰ δημοσίευσά στήν ἐφημ. «Φωνὴ τῆς Κιμῶλου»,
ἔτος 13ον, φ. 120, Ἰουλίου - Αὐγούστου 1958, κατὰ τὸ ξεκίνημα τῶν
ἱστορικῶν ἐρευνῶν μου στὰ Γενικά Ἄρχεῖα τοῦ Κράτους.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπηύθυνε τότε στίς ἐπισκοπές σχετική ἐγκύκλιο κι' ἐζήτησε νά τίς ὑποβληθοῦν καταστάσεις κληρικῶν ἀγωνιστῶν μέ ἀπαραίτητα δικαιολογητικά «τῶν στρατιωτικῶν αὐτῶν ἐκδουλεύσεων» γιά νά τούς χορηγηθεῖ σύνταξη. Ὁ μητροπολίτης Μήλου Καλλίνικος, σέ ἐκτέλεση τῆς ἀνωτέρω ἐγκυκλίου, ἔγραψε στόν ἀρχιερατικό ἐπίτροπο Κιμῶλου τό ἐπόμενο ἔγγραφο:

« Ἄριθ. 99 - Διεκ. 15 Ἐν Σίφνω τῇ 9/12/1834

Βασιλεῖον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ κατά τήν ἐπισκοπήν Μήλου

Μητροπολίτης

Πρός τόν ἡμέτερον κατά τήν νῆσον
Κίμωλον Ἐπίτροπον.

Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεύς ηὐδόκησε νά ἐξοικονομήσῃ καί ὄλους τούς ἐντός τοῦ Βασιλείου κληρικούς, ὅσοι ὑπηρετήσαν στρατιωτικῶς κατά γῆν ἢ θάλασσαν τήν Πατρίδα καί ὅσοι λαβόντες μέρος εἰς τόν ὑπέρ αὐτῆς ἀγῶνα, κατεστάθησαν ἀνίκανοι πρός τόν, ἀπό τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, πορισμόν, λαμβάνοντες μέρος γῆς καί χρηματικήν σύνταξιν. Κατά συνέπειαν τῆς εὐδοκίας ταύτης τῆς Α.Μ., ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Βασιλείου, διά τῆς ὑπ'ἀριθ. 995 ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς, μᾶς προσκαλεῖ νά διευθύνωμεν πρός αὐτήν ὅσον ἔνεστι ταχύτερον, ὅσοι ἐκ τῶν κατά τήν Ἐπισκοπήν ταύτην κληρικῶν ἔχουν:

A^{ov}. Τά ἀποδεικτικά τῶν στρατιωτικῶν αὐτῶν ἐκδουλεύσεων ἐπικυρωμένα κατὰ τὴν τάξιν ἀπὸ τὴν ἀνήκουσαν πολιτικὴν ἀρχήν.

B^{ov}. Σημείωσιν ἀκριβῆ τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπιθέτου, τῆς πατρίδος, τῆς ἡλικίας, τοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ (ἂν τις ἔλαβε τοιοῦτον), τοῦ τόπου τῆς εἰς τό ἐξῆς σταθερᾶς διαμονῆς των, τὴν κτηματικὴν κατάστασιν των, τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας των καὶ τὴν κατάστασιν ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν καὶ ὅλας τὰς ἄλλας περιστάσεις. Κατὰ τὴν προειρημένην λοιπὸν ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προσκαλεῖσαι, κύριε, νὰ διευθύνῃς πρὸς ἡμᾶς Σημείωσιν τῶν, ἐκ τῆς Νήσου Κιμῶλου, Κληρικῶν, οἵτινες δύνανται νὰ ἔχωσι τὰ ἄνωθι ἀποδεικτικά διὰ νὰ ἐνεργήσωμεν τὰ περαιτέρω.

Ἅ Μήλου Καλλίνικος»⁽³⁾.

Ἅ Αντ. Σάρδης ὑπέβαλε στή μητρόπολη, μέσα στὸν ἴδιο μῆνα Δεκέμβριο, αἴτηση καὶ ἀντίγραφα τῶν πιστοποιητικῶν παροχῆς τῶν στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεών του, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ ναυάρχου Ἅνδρέα Μιαούλη, «διὰ νὰ λάβῃ ἐπομένως ἀναλόγως τῶν κόπων, ἀγῶνων καὶ θυσιῶν του, τὴν ἀνήκουσαν ἀνταμοιβήν»⁽⁴⁾. Πέρασε ὅμως ἕνας ὀλό-

3. Ράμφου Σπ. Ἰωάννου, πρωτοπρεσβυτέρου, Κιμῶλιοι κληρικοί εἰς τὸν ἱερόν Ἅγωνα τοῦ 1821, «Κιμωλιακά», τόμος Β, 1972, σελ. 79.

4. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ.1.

κληρος χρόνος καί τό αίτημα του δέν είχε ίκανοποιηθεΐ, όποτε τόν Ίανουάριο τοϋ 1836, καταχειμώνα, αναγκάστηκε νά ταξιδέψει ώς τήν Ἀθήνα καί «νά παρουσιασθῆ ένώπιον τῆς Σεβαστῆς καί Ἱερᾶς Συνόδου αὐτοπροσώπως καί νά παρακαλέσῃ αὐτήν διά νά ἐνεργήσῃ καί ὑπέρ αὐτοῦ ὅ,τι ἡ πατρική αὐτῆς πρόνοια ἤθελεν ἐγκρίνῃ εἰς ἐπιτυχίαν μηνιαίας τινός συντάξεως διά νά μή καταντήσῃ οἰκτρόν παρανάλωμα τῆς ἀφορήτου δυστυχίας του» ⁽⁵⁾. Ὑπέβαλε καί σχετική αίτηση, στήν ὁποία ἐπεσύναψε καί πιστοποίηση τοῦ Δημάρχου καί τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Κιμώλου (ἀριθ. 58,Δ 30, 7-1-1836), πού βεβαίωσαν «ὅτι, ὁ ἐν ἱερεῦσιν Αἰδεσιμώτατος οἰκονόμος Κιμώλου κύριος Ἀντώνιος Σάρδης, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ, ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων, ἀγῶνος, συνέδραμεν παντοίοις μέσοις τό ἔθνος..... καταφρονήσας τῶν πάντων, συζύγου, τέκνων κτλ..... συναγωνιζόμενος σωματικῶς εἰς διαφόρους ναυμαχίας μετά τοῦ κ. κ. Ἀνάργυρου Λεμπέση κατά τῶν τυράννων Ὀθωμανῶν.... » ⁽⁶⁾.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, μέ τό ὑπ' ἀριθμ. 4017/Δ. 69/ 5-2-1836 ἔγγραφό της, διεβίβασε τήν αίτηση «μετά τῶν ἐν αὐτῇ ἐπισυνημμένων πιστοποιητικῶν ἐγγράφων τοῦ, ἐκ Κιμῆλου, πρεσβυτέρου καί οἰκονόμου Ἀντωνίου Σάρδη» στή Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν,

5. Αὐτόθι.

6. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ.1α

μέ την εισήγηση «νά ἐνεργήση πρὸς τὴν Α.Μ. (τὸν βασιλέα) καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ... ὅ,τι ἐγκρίνει δίκαιον»⁷⁾. Ἡ Γραμματεία, μέ τῆ σειρά της, ἀπέστειλε τὴν ἀλληλογραφία στὸν Νομάρχη Κυκλάδων «διὰ νά τὴν πληροφορήση περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀναφερομένου πρεσβυτέρου» καὶ αὐτὴ στὸν Ἐπαρχο, ὁ ὁποῖος ἀπάντησε μέ τό ἐπόμενο ἔγγραφο του:

« Ἄριθ. 354

ἐν Μήλῳ τὴν

7 Ἀπριλίου 1836

Πρὸς τὴν Β(ασιλικήν)

Νομαρχίαν τῶν Κυκλάδων

Ἐπὶ τοῦ ἀριθ. 715 καὶ ἀπὸ 18 Φεβρ. περὶ τοῦ οἰκονόμου Σάρδη.

Σπεύδομεν ν' ἀναφέρωμεν πρὸς τὴν Β(ασιλικήν) Νομαρχίαν ὅτι καθ' ἅς ἐλάβομεν πληροφορίας, ὁ εἰς Κίμολον οἰκονόμος Σάρδης ἐξ ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ἠγωνίσθη διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης δαπανῶν ἐκ τῶν ἰδίων καὶ δανειζόμενος, ὥστε ἀπόκειται εἰς χρέος. Ἡ οἰκογένειά του συνίσταται ἀπὸ ἕξ μέλη καὶ μάλιστα ἡ σύζυγός του εἶναι πρό χρόνων κλινήρης.

Ἐφημερεύει μίαν Δημοτικὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ δέν πορίζεται ἐξ αὐτῆς κανέν εἰσόδημα. Ἐντεῦθεν τό ἐπαρχεῖον νομίζει δίκαιον νά δοθῆ παρὰ τῆς Α.Μ.

7. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ 2

μία σύνταξις πρὸς αὐτόν ἀνάλογος πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. Ἐπιστρέφονται καὶ τὰ προδιευθυνθέντα πέντε ἔγγραφα.

Εὐπειθέστατος

Ὁ Ἐπαρχος Μήλου.

Γ. Γαζέτης.

Ὁ Γραμματεὺς

Σ. Κορτέσης

Διὰ τὸ ἀκριβές τῆς ἀντιγραφῆς

Ἐν Ἐρμουπόλει τῇ 30 Ἀπριλίου 1836

Ὁ Γραμματ. τῆς Νομαρχ. Κυκλάδων

(ὑπογραφή)⁽⁸⁾».

Τέλος πάντων ὁ Νομάρχης ἀπήντησε στή Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν (ἀριθ. 1999/29-4-1836)⁽⁹⁾, ἐπισυνάπτοντας τὴν εἰσήγησιν τοῦ Ἐπάρχου Μήλου, «μέ τὴν παρατήρησιν ὅτι, μία σύνταξις 20 δραχμῶν κατὰ μῆνα, λογίζεται ἰκανή δι' αὐτόν, ἀφ' οὗ μάλιστα προσπορίζεται καὶ ἓν μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ ἀπὸ τῆν ἐκκλησίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἱερουργεῖ», ἂν καὶ ὁ Ἐπαρχος εἶχε ἐπισημάνει ὅτι «δέν πορίζεται ἐξ αὐτῆς κανέν εἰσόδημα»⁽¹⁰⁾.

Πέραναγαν ὅμως οἱ ἡμέρες καὶ οἱ μῆνες καὶ ἡ περιπόθητη σύνταξις δέν ἐχορηγεῖτο. Ἔτσι ὁ Σάρδης, στά μισὰ τοῦ Ἰουλίου 1836, ἀναγκάστηκε νά ξαναταξιδέψει στήν Ἀθήνα καὶ νά κάνει ἄλλη μία

8. Γραμματ. Ἐκκλησ. Καὶ Δημοσ. Ἐκπαίδ. (1833-1848), Κλάδος Α, Ουρίς 97- Φακ. 1(5,3) «Οἱ ζητοῦντες συντάξεις».

9. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ.3.

10. Βλ. ὑποσ. 8.

παράσταση στή Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Ὑπέβαλε μάλιστα στίς 16-7-1836 καί ἄλλη αἴτηση, στήν ὁποία, ἀφοῦ περιέγραψε μέ λεπτομέρειες τίς ἐθνικές προσφορές του, σημείωσε:

«Εὐέλπις ὦν ὅτι ἡ Σ. Γραμματεία αὕτη δέν θέλει ἐγκαταλείψει ἐκεῖνον ὅστις κατέβαλλεν ἔργω καί λόγῳ καί παντοῖαις δυνάμεσιν, νά κατατίκεται ὑπό τῆς στενοχωρίας καί πείνης, ἀλλ' ὅτι θέλει διατάξει νά μοί δίδεται ἱκανή χρηματική σύνταξις ἀξία τῆς ὑπηρεσίας καί δυστυχίας μου, καθῶς ἐδόθη εἰς τόν ἀρχιμανδῆτη Διονύσιον, (τόν) πρωτοσύγκελλον Ἀθανάσιον εἰς Ἄργος καί εἰς πολλούς ἄλλους»⁽¹¹⁾.

Παρά τήν ἔκφραση τῆς ἐλπίδας του, ἡ σύνταξη δέν χορηγήθηκε μέχρι τέλους τοῦ 1836. Καί, ὅπως φαίνεται, ἀναγκάστηκε νά ξαναπάει στήν Ἀθήνα τόν Φεβρουάριο τοῦ 1837 γιά νά προωθήσει τό ζήτημα του. Ἐλαβε καί πάλι διαβεβαιώσεις γιά τή χορήγησή της καί ἐπέστρεψε στήν Κίμωλο. Κατά τήν ἐπιστροφή του, τό Δημαρχεῖο τόν εἰδοποίησε ὅτι ἡ χορήγηση τῆς σύνταξης ἐγκρίθηκε καί ἀνέρχονταν σέ εἴκοσι (20) δραχμές μηνιαίως. Ὁ Σάρδης, πού ἤλπιζε νά πάρει μία καλύτερη σύνταξη, ὅπως τόν διαβεβαίωσε ὁ Γραμματέας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἀπελπίστηκε καί ἔσπευσε νά γράψει μία ἀκόμη ἀναφορά του, τήν ἐπομένη:

11. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 4.

«Πρός τήν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.
Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας

Ἄμα ἀφίχθην εἰς τήν πατρίδα μου Κίμωλον εἰδοποιήθην παρά τοῦ Δημαρχείου ὅτι τό ποσόν τῆς συντάξεως ἦντινα ἡ Α.Μ. ηὐδόκησε νά μοί χορηγηῆται κατά μήνα εἶναι εἴκοσι μόναι δραχμαί. Παραλείπων ἐκλαμπρότατε! ὅτι ἡ σύνταξις αὕτη δέν ἀναλογεῖ μέ τάς ὁποίας παρουσίασα ἐκδουλεύσεις: ναυμαχῶν, συνεισφέρων τό κατά δύναμιν, ἐκτιθέμενος εἰς διαφόρους κινδύνους, εἰς οὐδέν λογιζόμενος φίλτατα (ἐννοεῖ πρόσωπα), κτήματα κλπ. μεταβαίνω εἰς τό ὅτι ἡ διορισθεῖσα σύνταξις δι' ἐμέ δέν ἐξαρκεῖ οὐδέ εἰς διατροφήν μόνον τοῦ δούλου σας, πολλῶ μᾶλλον ὀλοκλήρου τῆς οἰκογενείας μου ἐξαμελοῦς οὔσης.

Καταφεύγων ὅθεν εἰς τήν θερμὴν ἀντίληψιν τῆς ὑμετέρας ἐκλαμπρότητος, ἐκλιπαρῶ νά μή ἐπιλησθῆ τῶν ὁποίων μοί ἔδωκεν ὑποσχέσεων προσωπικῶς περί αὐξήσεως τῆς συντάξεώς μου, ἀλλ' ἀποβλέψασα εἰς τήν πτωχείαν μου, τήν πολυμελῆ οἰκογένειάν μου, τήν ἀνικανότητά μου εἰς τό μετέρχεσθαι τό ἐπάγγελμα μου διά τό γήρας μου, ἔτι δέ καί τάς ὑπέρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους (ὅσον τό ἐπ' ἐμοί) ἐκδουλεύσεις μου, ὅτι καί αἰχμαλωτισθεῖς ἐξηγοράσθην παρά τῆς οἰκογενείας μου δανεισθείσης τό λύτρον ἀπό τόν μέν καί δέν, ὡς διά τῆς προλαβούσης μου σᾶς παρέστησα, νά ἐνεργήσῃ τά ἀποβλέποντα τήν

αὔξησιν τῆς προκειμένης συντάξεως.

Ἐν Κιμώλω τὴν 20 Μαρτίου 1837

Εὐπειθέστατος

Οἰκονόμος Σάρδης» ⁽¹²⁾.

Ἡ αἴτηση του, στήν ὁποία ἤδη δήλωνε καί «τὴν ἀνικανότητά του εἰς τό μετέρχεσθαι τό ἐπάγγελμά του» τοῦ ἱερέα, δέν εἶχε ἀνταπόκριση. Ἔτσι λάμβανε τὴ μηνιαῖα σύνταξη τῶν 20 δρχ. ἐπὶ τέσσερα χρόνια, μέχρι πού στίς ἀρχές Νοεμβρίου 1841 πῆγε καί πάλι στήν Ἀθήνα, παρουσιάστηκε στόν Γραμματέα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καί κατέθεσε νέα αἴτηση ζητώντας τὴν αὔξησιν τῆς σύνταξής του.

Στὴν αἴτηση αὐτή, μεταξὺ ἄλλων, ἔγραψε:

« Ἄλλ' ὅποσον δύναται νά ἐξαρκέσῃ ὁ μισθός οὗτος εἰς ἄνθρωπον πένητα, γεγηρακότα, ὁποῖον τόν βλέπετε καί μὴ δυνάμενον νά πράξῃ μηδέν πρὸς πορισμόν τῶν ἐξόδων αὐτοῦ καί τόσον μεγάλης οἰκογενείας; Ρίψε, παρακαλῶ, Σ(εβαστή) Γραμματεία, βλέμμα συμπαθείας εἰς τ' ἀπηυδισμένα καί ἀδύνατα μέλη μου, εἰς σῶμα, τοῦ ὁποίου ἡ ζωϊκὴ περίοδος κατηναλώθη κατὰ μέγα μέρος διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος Ἑλλάδος καί τέλος εἰς ἄνθρωπον, ὅστις οὐδένα ἕτερον πορισμόν ἔχει, παρά τὴν τῆς Κυβερνήσεως βοήθειαν» ⁽¹³⁾.

12. Γραμματ. Ἐκκλησ. καί Δημοσ. Ἐκπαιδ. (1833-1848), Κλάδος Α, Θυρίς 96- Φακ. 2, «Συνταξιούχοι».

13. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 5.

Ἡ Γραμματεία διεβίβασε (ἀριθ. 2930/ 17-11-1841) τὴν αἴτηση στὴν Ἱερά Σύνοδο «διὰ νά γνωμοδοτήσῃ» σχετικῶς.

Ἡ Σύνοδος, ἀπήντησε μέ τό ἐπόμενο ἔγγραφο προτείνοντας νά ἀύξηθεῖ ἡ σύνταξι του σέ 50 δρχ. μηνιαίως:

« Ἀριθ. Πρωτ. 10271 ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἀριθ. Διεκ. 640 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
Ἐν Ἀθήναις τήν ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
22 Νοεμβρ. 1841

Πρός τήν ἐπί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Β.
Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας

Ἐπί τῆς ὑπ' ἀριθ. 11071 διευθύνσεως.

Σκεφθεῖσα ἡ Σύνοδος ἐπί τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἐκ Κιμῆλου προσβυτέρου καί οἰκονόμου Ἀντωνίου Σάρδη, Ἐπειδή οὗτος ἔχει πολυάριθμον οἰκογένειαν καί δέν ἔχει πόρον ἀνάλογον πρός ἐξοικονόμησιν αὐτῆς καί οὔτε δύναται, καταστάς ἤδη ἀνίκανος τοῦ ἱερατεύειν διά τό ἔσχατον γῆρας του πόθεν ἄλλοθεν νά φροντίσῃ πρός τοῦτο. Ἐπειδή ἡ σύνταξις τῶν δραχμῶν εἴκοσι (20), τάς ὁποίας λαμβάνει κατὰ μῆνα δέν εἶναι ἀνάλογος πρός τάς ἀνάγκας αὐτῆς. Δια ταῦτα κρίνει δίκαιον νά ἐπαυξηθῇ αὕτη εἰς αὐτόν, ὡς ὑπηρετήσαντα εἰς τήν πατρίδα ἐπισήμως καί χρησιμεύσαντα εἰς αὐτήν πολυειδῶς. Καί ἐπειδή ζητεῖται ἤδη παρά τῆς Β(ασιλικῆς) ταύτης

Γραμματείας πρὸς τοῦτο ἡ γνώμη τῆς Συνόδου, γνωμοδοτεῖ αὐτὴ νὰ λαμβάνη οὗτος τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ἀντὶ τῆς μέχρι τοῦδε λαμβανομένης, μηνιαῖαν σύνταξιν δραχμῶν πενήκοντα (50). Ἐπιστρέφεται καὶ ἡ ἀναφορά αὐτοῦ.

- Ὁ Ἀργολίδος Κύριλλος, Πρόεδρος.

- Ὁ Θήρας Ζαχαρίας

Ὁ Β' Γραμματεὺς

+ Ὁ Φωκίδος Νεόφυτος. (Τ.Σ.) Θεοφάνης Σιατιστεύς⁽¹⁴⁾.

+ Ὁ πρῶην Ἡλείας Ἰωνᾶς

Μετὰ παρέλευση ἕξι καὶ πλέον μηνῶν, ἡ Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν γνωστοποίησε στίς 22-6-1842 στὸν Ἀντώνιο Σάρδη ὅτι, μέ τό Β.Δ. 1451. 657/17-6-1842, ἡ μηνιαῖα σύνταξις του αὐξήθηκε ἀπὸ 20 Μαΐου κατὰ δρχ. δέκα καὶ «ἀντὶ τῶν 20δρχ. τὰς ὁποίας ἐλαμβάνετε μέχρι τοῦδε, θέλετε λαμβάνει τοῦ λοιποῦ ἀνά δρχ. 30 τὸν κάθε μῆνα»⁽¹⁵⁾, ἐνημέρωσε δέ σχετικῶς καὶ τὸν Διοικητὴ Μήλου⁽¹⁶⁾, ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὁποίου τὸν πλήρωνε. Ἦταν ἡ ὀριστικὴ ἀποτίμησις τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἀντωνίου Σάρδη! Δράχμεις 30 μηνιαίως! Δέν πρόλαβε ὁμως νὰ τίς πάρει ἐπὶ πολὺν καιρὸ γιὰ τὸν ἐπόμενο χρόνον, στίς 15 Νοεμβρίου 1843, ἐγκατέλειψε τὰ ἐγκόσμια.

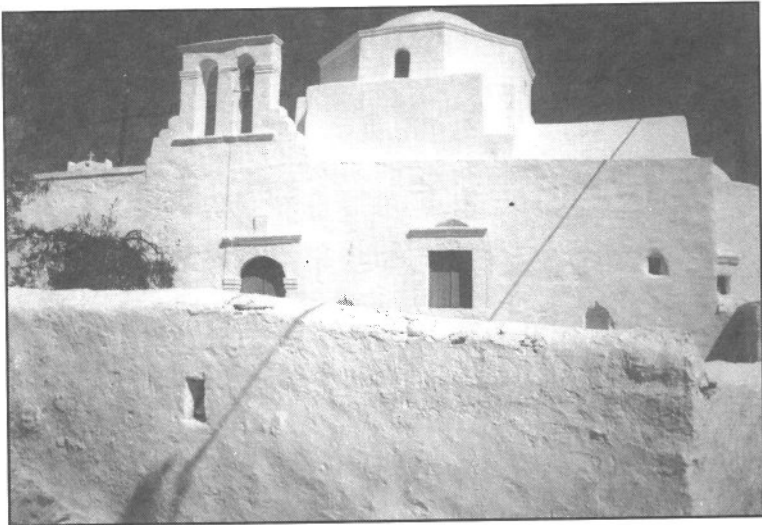
14. Γραμμ. Ἐκκλησ. καὶ Δημοσ. Ἐκπαίδ. κλπ. Θυρίς 98- Φακ.1 (6,3), «Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι».

15. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ. 6

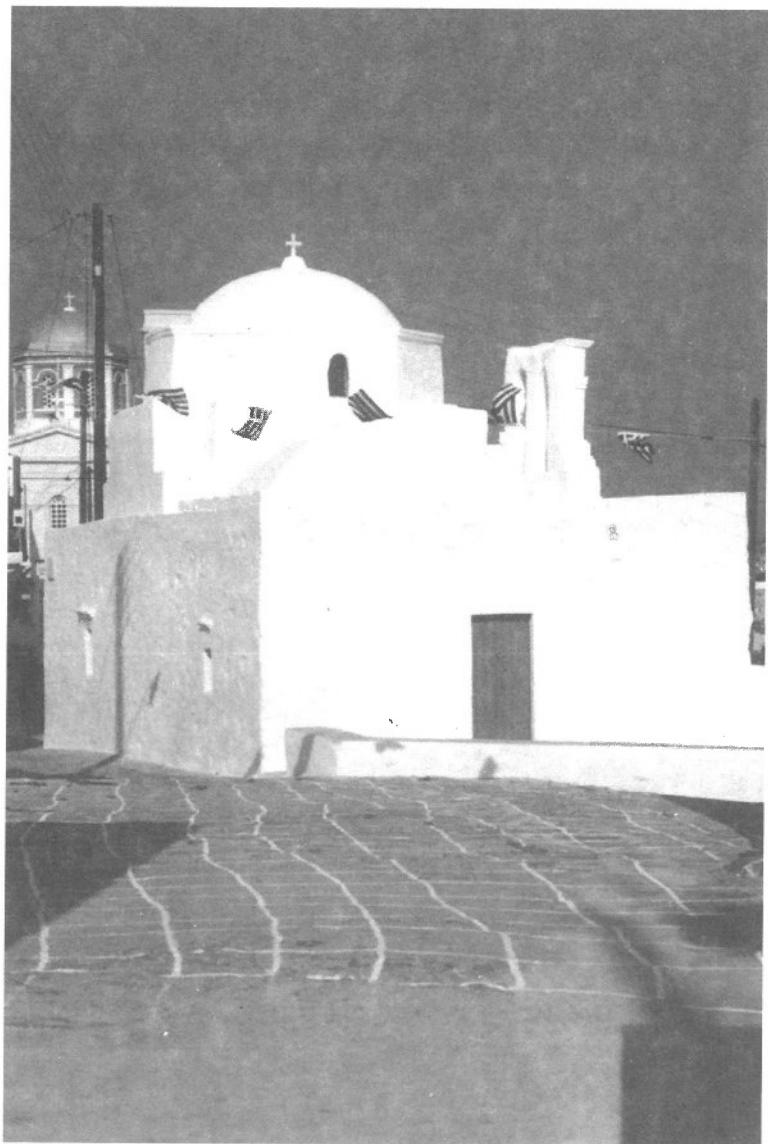
16. Παράρτημα, ἔγγραφο ἀριθ.6α

Ο ένταφιασμός του ἔγινε στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ τῶν Ταξιαρχῶν, στὸν ὁποῖο ἱερουργούσε ἀπὸ τῆς χειροτονίας του σέ ἱερέα.

Οἱ σύγχρονοι Κιμῶλιοι, τιμώντας τὴν μνήμη τοῦ λαμπροῦ ἀγωνιστῆ - συμπολίτη τους ἔδωσαν τὸ 1949 τὸ ὄνομα του στὴν πλατεῖα πού βρίσκεται μπροστά στοὺς Ταξιάρχες ⁽¹⁷⁾.

17. Ράμφου, ὀ.π.π., σελ. 78.

Ὁ Ναός τῶν Ταξιαρχῶν, ἑφημερία τοῦ Οἰκονόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ '21

ΑΡΧΕΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Καί τά ἔγγραφα τοῦ Παραρτήματος ἀνήκουν στά Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, στήν κατηγορία «*Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστ. καί τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως (1833-1848)*», κλάδος Α, Ἐκκλησιαστικῶν (καί Γενικῶν Θεμάτων) καί στίς ἐξῆς ταξινομικές ἐνδείξεις:

- α) Θυρίς 97 - Φάκ. 1 (5/3), τά ἔγγραφα 1, 1α, 1β, 2 καί 3
- β) Θυρίς 97 - Φάκ. 1 (5/4) τό ἔγγραφο ἀριθ. 4.
- γ) Θυρίς 98 - Φάκ. 1 (6/3), τό ἔγγραφο ἀριθ. 5.
- δ) Θυρίς 98 - Φάκ. 1 (120/1), τά ἔγγραφα ἀριθ. 6, 6α
- ε) Θυρίς 98 - Φάκ. 1 (121/1), τά ἔγγραφα ἀριθ. 6γ καί 7
- στ) Θυρίς 99 - Φάκ. 1 (121/3), τό ἔγγραφο ἀριθ. 6β.

I

«Πρός τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.
Ὁ εὐσεβῆστος ὑποφαινόμενος, ἅμα ἤχησεν ἠ ὑπὲρ τῆς
Ἱερᾶς μας ἐλευθερίας Σάλπιγξ, ἔχων περὶ τούτου προϋπάρχου-
σαν πληροφορίαν, ἔλαβον εἰς τὰς χεῖρας τὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν
τῆς Πατρίδος ὄπλα καὶ ἔτρεχον μὲ τὸ ἰδίον μου σῶμα συναγω-
νιζόμενος καὶ μὲ ἰδιά μου ἔξοδα καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης,
ὅπου ἠ φωνὴ τῆς Πατρίδος μ'ἐπροσκάλει, μέχρι τέλους τοῦ
ἀγῶνος. Μάρτυρες τούτων ἀξιόπιστοι ὄλοι σχεδόν οἱ κατὰ γῆν
καὶ θάλασσαν τότε ἀρχηγοὶ τοῦ ἔθνους καὶ κατ'ἐξοχὴν ὁ ἀεί-
μνηστος Ναύαρχος Ἀνδρέας Μιαούλης, τοῦ ὁποίου τὸ ἀποδει-
κτικὸν ἐπισυνάπτω, πρὸς περισσοτέραν πληροφορίαν τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος, ἐπερίμενα ἀνταμοι-
βὴν, ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι συναγωνιστὲς κληρικοὶ, ἀλλὰ δὲν
ἔτυχον τῆς τοιαύτης.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχουσα πρόνοιαν πατρικὴν ὑπὲρ τῶν
στρατιωτικῶς ὑπηρετησάντων τὴν Πατρίδα κληρικῶν τοῦ
Βασιλείου, ἐπροσκάλεσε τοὺς Σεβασμιωτάτους ἐπισκόπους
τοῦ Βασιλείου διὰ νὰ κοινοποιήσῃ πρὸς τὴν Ἱερὰ Σύνοδον
ἕκαστος τοὺς τοιούτους κληρικούς διὰ νὰ παρουσιάσωσι τὰς
στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις των, διὰ νὰ λάβῃ ἐπομένως ἀναλό-
γως ὁ καθ' εἷς τῶν κόπων, ἀγῶνων καὶ θυσιῶν του, τὴν ἀνήκου-
σαν ἀνταμοιβὴν. Τοῦτο καγὼ εἰδοποιηθεὶς παρὰ τοῦ Σεβα-
σμιωτάτου Ἐπισκόπου ἁγίου Μήλου, ἔσπευσα πάραυτα διὰ νὰ
παρουσιάσω πρὸς τὴν Σεβασμιότητά του κατὰ τὸν Δεκέμβριον
τοῦ 1834 ἔτους μὲ ἐκθετικὴν ἀναφορὰν μου, τὰ ἀντίγραφα τῶν
εὐρισκομένων μοι ἀποδεικτικῶν, καὶ ὁμως ἔως ἄρας δὲν εἶδον
ἐνεργητέαν τὴν αἴτησιν μου. Ἡ δεινὴ περίστασις τῆς πενίας
εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέπεσον μ'ἐκατήντησεν εἰς ἀμηχανίαν, διότι

καί τό ἴδιον μου ὑπέρ τοῦ ἔθνους μου ἐξώδευσα καί ἡ γερωντική μου ἤδη ἡλικία καί ἡ πολυάριθμος καί αὐτή ἀδύνατος οἰκογένεια, μέ ἠνάγκασαν ἐν καιρῷ χειμῶνος νά παρουσιασθῶ ἐνώπιον τῆς Σ(εβαστῆς) καί Ἱερᾶς Συνόδου αὐτοπροσώπως καί νά παρακαλέσω αὐτήν διά νά ἐνεργήσῃ καί ὑπέρ ἐμοῦ ὅ,τι ἡ Πατρική αὐτῆς πρόνοια ἤθελεν ἐγκρίνη εἰς ἐπιτυχίαν μηνιαίας τινός συντάξεως διά νά μή καταντήσω οἰκτρόν παρανάλωμα τῆς ἀφορήτου μοι δυστυχίας.

Εὐελπὶς ὢν νά τύχω τῆς αἰτήσεώς μου, ὑποσημειοῦμαι μέ σέβας βαθύτατον

Ἐν Ἀθήναις τήν
28 Ἰανουαρίου 1836

Ὁ εὐπειθέστατος
οἰκονόμος Σάρδης
κιμήλου».

1α « Ἀριθ. 58/Δ. 30
Ἐν Κιμύλῳ τήν
7 Ἰανουαρ. 1836

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
Ἡ Δημοτική Ἀρχή Κιμώλου.

Πιστοποιοῦμεν οἱ ὑποφαινόμενοι ὅ,τε Δήμαρχος καί Δημοτικόν Συμβούλιον τοῦ Δήμου τούτου, ὅτι ὁ ἐν ἱερεῦσιν Αἰδεσιμώτατος οἰκονόμος Κιμώλου κύριος Ἀντώνιος Σάρδης, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνος, συνέδραμεν παντοίοις μέσοις τό ἔθνος, τά μέν συνεισφέρων εἰς διαφόρους περιστάσεις ἐκ τῶν ἐνόντων αὐτῷ κατά δύναμιν, τά δέ προτρέπων εἰς τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐπιρροήν, τά δέ καί συναγωνιζόμενος σωματικῶς εἰς διαφόρους ναυμαχίας μετὰ τοῦ κ.κ. ὅ

Ανάγγυρου Λεμπέση κατά τῶν τυράννων Ὀθωμανῶν, καταφρο-
νήσας τῶν πάντων, συζύγου, τέκνων κτλ. καί διατηρήσας μέχρι
τέλους διακαῆ ζῆλον ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους καί σεβά-
σμιον χαρακτήρα ὡς ἀνήκε τῷ ἐπαγγελματί του. Καί εἰς ἔνδει-
ξιν.

Ὁ Δήμαρχος

Γεώργιος Φ. Ράμφος

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου

Τομάζος Γαβαλάς

Τά Μέλη

- Ν. Σάρδης λογοθέτης

- Διά τόν ἀγράμματον Νικολάκη

Βορδώνη Ἰωάννης Σάρδης

Ἐλ. Παρθενόπουλος

- Διά τόν ἀγράμματον Νικόλαον

Βενιέρην λογοθέτης

Μπενετέτος σοτρίνης.»

1β «Μαρτηρικό

ερχομινός εἰς τιν κύμιλο ανταμόσα

τόν αγιον Σακυλαριου ω οποιος

μεδεχτικε τη μιγαλιν χαράν κι

με εδοσυ καί πριβιζονά οσον κερó

εκαμα επλεροσυ ξενάν ανθρο(πο) καί

τόν στέρνι εἰςτίν κρίτη μι δικά του

εξοδα καί τόν δίνo τίν μαρτιριάν ενγρα-

φος 1822 μαγίου 16 κυμιλο

↓↓: (σύμβολο καί ὑπογραφή φιλικοῦ)

2

Ἄρ. Πρωτ. 4017

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄρ. Διεκ. 69

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ἐν Ἀθήναις τῆν

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

5 Φεβρουαρ. 1836

Β. Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας

Περὶ μηνιαίας συντάξεως.

Καθυποβάλλεται πρὸς τὴν Β(σιλικήν) ταύτην Γραμματείαν ἢ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου πρὸς τὴν Σύνοδον ἀναφορά μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐπισυνημμένων πιστοποιητικῶν ἐγγράφων τοῦ ἐκ Κιμῆλου πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου Ἀντωνίου Σάρδη. Ἐξ αὐτῶν θέλει πληροφορηθῆ ἡ Β(ασιλική) αὕτη Γραμματεία τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀναφερομένου καὶ ἐπομένως τὴν αἴτησιν αὐτοῦ. Ἡ Σύνοδος μ' ὄλον τοῦτο, νομίζουσα τὴν αἴτησιν αὐτοῦ δικαίαν, κρίνει εὐλογον νά παρακαλέσῃ τὴν Β(ασιλικήν) ταύτην Γραμματείαν νά ἐνεργήσῃ πρὸς τὴν Α.Μ. καὶ ὑπέρ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν αἴτησίν του ὅ,τι ἐγκρίνει δίκαιον.

- ὁ Κυνουρίας Διονύσιος, πρόεδρος.
- ὁ πρῶν Ἠλείας Ἰωνᾶς
- ὁ Τριφυλίας Παῖσιος
- + ὁ Ἀττικῆς Νεόφυτος (Τ.Σ.) Ὁ Γραμματεὺς
- ὁ Κυκλάδων Ἀνθιμος Θ. Φαρμακίδης»

Ἐπισημειωματικά:

Ἄρ. Πρ. 4022

Δ. 295

Διευθύνεται πρὸς τὸν Νομάρχην τῶν Κυκλάδων, διὰ νά μᾶς πληροφορήσῃ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀναφερομένου πρὸς

σβυτέρου, ἐπιστρέφων καί τὰ ἔγγραφα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Φεβρουαρίου 1836

Ὁ ἐπί τῶν Ἐκκλησ. κτλ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
(ὕπογραφή)».

3

« Ἄριθ. 1999

Ἐρμούπολις τὴν

29 Ἀπριλίου 1836

Πρὸς τὴν Β(ασιλικήν) ἐπὶ τῶν

Ἐκκλησ. κτλ.

Γραμματεῖαν

τῆς Ἐπικρατείας

Ἐπὶ τοῦ ἄριθ. 4022, περὶ τοῦ
εἰς Μῆλον πρεσβυτέρου Σάρδη.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου διευθύνσεως τῆς Β(ασιλικῆς) Γραμματείας, ἐπιστρέφων τὴν εἰρημένην διεύθυνσιν, ἐγκλείω συγχρόνως εἰς ἀντίγραφον καί τὴν ἀναφορὰν τοῦ ἐπαρχείου Μήλου περὶ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου εἰς Μῆλον μέ τὴν παρατήρησιν ὅτι μία σύνταξις 20 δραχμῶν κατὰ μῆνα λογίζεται ἱκανή δι' αὐτόν, ἀφ' οὗ μάλιστα προσπορίζεται καὶ ἓν μέρος τῶν ἐξόδων του ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἱερουργεῖ.

Εὐπειθέστατος

Ὁ Νομάρχης Κυκλάδων

Σ. Σκούφος

Ὁ Γραμματεὺς

(ὕπογραφή)».

Ὁ ὑποφαινόμενος, ζήλω κινούμενος ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος, ἀκούσας τήν φωνήν τήν ὑπέρ ἀνεξαρτησίας, ἀνέλαβον τά ἀποστολικά χρέη πρὶν τῆς ἐπαναστάσεώς μας καί ἐλθὼν εἰς Σμύρνην κατήχησα πολλούς τῶν ἐκεῖσε χριστιανῶν, εἰς δέ τήν ἀναχώρησίν μου ἀπό ἐκεῖσε ἐναυάγησα καί μόλις τήν ζωήν μου ἐλευθέρωσεν ἐν πλοῖον ἐκ Σίφνου. Εἰς δέ τό χιλιοστόν ὀκτακοσιοστόν (εἴκοστόν) πρῶτον ἔτος, κατὰ τήν ἀρχήν τῆς ἐπαναστάσεως μας, φθάσα(σα) μία κουρβέτα πρώτης τάξεως εἰς τήν νῆσον μας, ἔστειλον εἶδησιν εἰς τά τῶν πετζοτῶν πλοῖα καί φθάσαντα ἐκεῖσε ὁμοῦ μέ αὐτούς συνελάβωμεν αὐτήν, χωρίς ν'ἀπολαύσω ἐξ αὐτῆς οὐδέ λεπτόν. Μετά δέ τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη ὑπηρέτησα ἑπτὰ μῆνας ἄνευ μισθοῦ, παρευρεθῆς εἰς πολιορκίαν Ναυπλίου. Κατά δέ τό χιλιοστόν ὀκτακοσιοστόν (εἴκοστόν) τρίτον ἔτος φθάσας εἰς νῆσον μας ὁ πλοῖ-αρχος Ὁρλόφ καί ἐγκαταλείψαντες αὐτόν οἱ ναῦται του, ἐναυτολόγησα εἴκοσιπέντε ναύτας ἐκ τῆς νήσου μας ἐξ ἰδίων μου ἐξόδων ἀνά τριάκοντα γρόσια τόν μῆνα καί ἔφερον τό πλοῖον του εἰς Πέτζας. Κατά δέ τό 1824 ἔτος, ἐλθόντος εἰς τήν νῆσον μας ὁ κ. Νικόλαος Βελοῦδος Κάσιος, ἐκστρατεύων τότε διά Κρήτην, ἐφοδίασα αὐτόν μέ ὀκτώ καντάρια ψωμί, δεκαπέντε βαρέλαις κρασί, διακοσίας πεντήκοντα σφαῖρας κανονίου, τεσσαράκοντα τέσσερας ὀκάδες μπαρούτι, δώδεκα τουφέκια καί ἐν σακίον χαρτί διά φισέκια. Κατά δέ τό 1825, ἀπεράσαντες τότε οἱ στρατηγοί καί καπετανεοί τῆς Κρήτης, μοῦ ἐπῆραν ὄλον τό ποίμνιόν μου, συγκείμενον ἀπό τριάκοντα γιδοπρόβατα, προσέτι καί ἐξ καντάρια ψωμί διά τούς στρατιώτας των. Κατά δέ τό 1826 ἔτος, ἡ τότε Διοίκησις τοῦ ἔθνους γράψασα

πρός τούς κατοίκους τῆς νήσου μας ἵνα δόσουν διακόσια γρόσια ἔρανον εἰς τόν κ. Κουρμούλην Κρέτην, μή θελήσαντες νά τά δόσουν, καί αὐτά ἔδωσα ἐγώ. Κατά δέ τό 1827 ἔτος, ἀπεράσαντες τότε οἱ Σφακιανοί ἀπό τήν νήσον μας, ὁμοῦ μέ τόν ἀρχηγόν τους Μανούσακαν, μέ συνέλαβον ὡς αἰχμάλωτον καί ποιήσαντές μοι πάμπολλα κολαστήρια, μέ ἐπώλησαν τέσσαραις χιλιάδαις γρόσια. Καί μετά τοῦ Ἐναργύρου Λεμπέση Πετζιότη ἤμουν ὡς εἷς τῶν πυρπολιστῶν εἰς τό πυρπολικόν του διά ἕξ μῆνας ἄνευ μισθοῦ. Εἰς ἕτερον πυρπολικόν ἐπλήρωσα μερικά μαδέρια ὁποῦ ἐπῆραν τότε ἀπό τήν νήσον μας χρησιμεύοντα διά σκάλαις. Καί διά νά μή βαρύνω τήν Σ(εβαστήν) ταύτην Γραμματεῖαν, παραλείπω τόσα ἄλλα, τά ὅποια εἶναι γνωστά τοῖς πᾶσιν. Ὅθεν δέν ἐλπίζω ποτέ νά εὐαρεστηθῇ ἡ Σ(εβαστή) Γραμματεῖα αὕτη εἰς τό νά μέ δίδεται εἴκοσι μόνον δραχμάς συντάξεως, ἀλλά θέλει ρίψει βλέμμα ἰλαρόν πρός τήν δυστυχεστάτην φαμελίαν μου, ἣτις συνίσταται ἀπό ἐπτά ψυχάς καί ὑστερεῖται καί αὐτοῦ τοῦ καθημερινοῦ ἐπιουσίου ἄρτου χάριν τῆς Πατρίδος. Εὐελπισ ὦν ὅτι ἡ Σ. Γραμματεῖα αὕτη δέν θέλει ἐγκαταλείψῃ ἐκεῖνον ὅστις κατέβαλλεν ἔργω καί λόγῳ καί παντοῖαις δυνάμεσιν, νά κατατίκεται ὑπό τῆς στενοχωρίας καί πείνης, ἀλλ' ὅτι θέλει διατάξῃ νά μοί δίδεται ἰκανή χρηματική σύνταξις ἀξία τῆς ὑπηρεσίας καί δυστυχίας μου, καθώς ἐδόθη εἰς τόν ἀρχιμανδρίτην Διονύσιον, πρωτοσύγγελον Ἀθανάσιον εἰς Ἄργος καί εἰς πολλούς ἄλλους. Θέλω δέ εἶμαι διά βίου ἰκέτης ὑπέρ τῆς πολυχρονίου καί ἀκλονήτου στερεώσεως τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Ἐνακτος.

Τῆ 16 Ἰουλίου 1836,

Ἀθῆναι

Ὁ εὐπειθέστατος

οἰκονόμος

Σάρδης ἐκ κυμήλου».

Ὁ οἰκονόμος Ἀντώνιος Σάρδης ἐκ Κυμήλου ζητεῖ αὐξησιν τῆς μηνιαίας συντάξεώς του.

Ποτέ δέν ἤθελον ἐπιθυμήσει νά ἀπασχολήσω τήν Σ(εβα-
στήν) Κυβέρνησιν μου μέ νέας ἀπαιτήσεις, ἐάν κατεπέιγουσαι
περιστάσεις δέν μ' ἐβίαζαν πρὸς τοῦτο, ἐάν ὑπό πολλῶν μελῶν
ἀδυνάτων συγκροτουμένη οἰκογένεια δέν ἐπερίμενεν ἀπό τόν
ὑποφαινόμενον γεγηρακότα οἰκογενειάρχην τά πρὸς τό ζῆν
καί ἄν, τέλος, τό πληκτρον τῆς ἐσχάτης πενίας δέν ἐμάστιζεν
ἐμέ καί τούς ὑπ' ἐμοῦ ἀναμένοντας ἀνελειπῶς. Ὅλα ταῦτα λοι-
πόν, Σ(εβαστή) Γραμματεία, μέ ἀναγκάζουν ἤδη νά παρουσια-
σθῶ ἐνώπιόν σας καί νά ζητήσω διά μέσου Ὑμῶν τήν τῆς Α.Μ.
τοῦ τρισεβάστου ἡμῶν Ἄνακτος βοήθειαν. Δέν εἶναι βέβαια ἡ
πρώτη φορά, καθ' ἣν παρουσιάζομαι διά ν' ἀναγνωρισθῶ ἀπό
τήν Κυβέρνησιν ὡς ἀγωνιστής, οὐδ' ἀνάγκη εἶναι νά περιγρά-
ψω ἐνταῦθα ὅσα ὑπέρ Πατρίδος ἀγωνιζόμενος ἐποίησα, διότι
πολλάκις ἀναφερθεῖς ἔδειξα πρὸς αὐτήν δι' ἐγγράφων, ὅτι πρὸ
τῆς Ἐπαναστάσεως διά τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 4017 Διπλώματος τῆς
Ἱερᾶς Ἐταιρείας μοί ἐνεπιστεύθη τό μυστήριον τῆς ἀπελευθε-
ρώσεώς μας, ὅτι ἔτρεξα παντοῦ ὡς ἱεραπόστολος προσλαμβά-
νων ὄσους ἡδυνάμην, ὅτε ἀρχισάσης τῆς ἐπαναστάσεως ἐπολέ-
μησά κατά γῆν καί θάλασσαν εἰς τά πυρπολικά καί λοιπά
πολεμικά πλοῖα κατά τῶν ἐχθρῶν, ὡς τό τοῦ ἀεμινήστου Ναυ-
άρχου Ἀνδρέου Μιαούλη πρότερον εἰς τήν Κυβέρνησιν ἐπισυ-
ναφθέν ἀποδεικτικόν ἐνδείκνυσι, ὅτι συλληφθεῖς ὑπό ληστῶν
κατήντησα ν' ἀπολέσω ὄλην, κινητήν καί ἀκίνητον περιουσίαν
μου, διά νά ἀπέλευθερωθῶ, ὡς καί ἐν Αἰγίνῃ διά τῆς ἀπό 14

Οκτωβρίου 1827 υπ' αριθμ. 1224 διαταγής της επί των Ἐσωτερικῶν καί τῆς Ἀστυνομίας Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως Σίφνου κλπ. ἐμφαίνει τὴν ληστείαν ἐμοῦ ταύτην καί διατάττει τὴν σύλληψιν τῶν ληστῶν ἐκείνων. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὅλα ταῦτα ἐπληροφορήθη ἡ Σ(εβαστή) Κυβέρνησις, ὄχι διὰ γυμνῶν λόγων, ἀλλὰ δι' ἐγγράφων ἐπισυναφθέντων, εἶναι περιττὸν ἤδη νὰ περιγράψω ἐν ἐκτάσει καί τοσοῦτον περισσότερον, καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις εἰδοῦσα τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα πιστὰς πνευματικὰς καί σωματικὰς ἐκδουλεύσεις μου ἀπεφάσισε πρὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν νὰ μοὶ χορηγηταί μηνιαία σύνταξις 20 δραχ. Ἀλλ' ὅπόσον δύναται νὰ ἐξαρκέσῃ ὁ μισθὸς οὗτος εἰς ἄνθρωπον πέννητα, γεγηρακότα, ὁποῖον τὸν βλέπετε, καί μὴ δυνάμενον νὰ πράξῃ μηδὲν πρὸς πορισμὸν τῶν ἐξόδων αὐτοῦ καί τόσον μεγάλης οἰκογενείας; Ρίψε, παρακαλῶ, Σ(εβαστή) Γραμματεία, βλέμμα συμπαθείας εἰς τ' ἀπηυδισμένα καί ἀδύνατα μέλη μου, εἰς σῶμα, τοῦ ὁποίου ἡ ζωϊκὴ περίοδος κατηναλώθη κατὰ μέγα μέρος διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος Ἑλλάδος καί τέλος εἰς ἄνθρωπον, ὅστις οὐδένα ἕτερον πορισμὸν ἔχει, παρὰ τὴν τῆς Κυβερνήσεως βοήθειαν. Δι' ὅλα ταῦτα ἀναφερόμενος πρὸς Ἑμᾶς παρακαλῶ, ἵνα καθυποβάλλετε ὑπ' ὄψιν οὔτινος ἀνήκει τὴν δυστυχὴ κατάστασίν μου, διὰ ν' αὐξήθῃ ἡ μηνιαία σύνταξις μου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προσπορίζομαι τὰ ἐξοδα τῶν ὀλίγων ἐτι στιγμῶν ἐμοῦ καί τῆς ἐλέους ἀξίας οἰκογενείας μου. Ἐλπίζω ὅτι ἡ Σ(εβαστή) Γραμματεία θέλει εὐδοκήσει καί λάβει πρόνοιαν περὶ τῆς αἰτήσεως μου.

Ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

Ἐν Ἀθήναις

τὴν 4 Νοεμβρίου 1841

Ὁ Εὐπειθέστατος

Ἀντώνιος Σάρδης

οἰκονόμος κυμίλου»

Επισημειωματικά
στήν αίτηση του Ἀντ. Σάρδη.

«2390

Διευθύνεται πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου ἐπὶ
ἐπιστροφή διὰ νά γνωμοδοτήση.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Νοεμβρίου 1841

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεὺς.

(ὑπογραφή)»

6

«11071, 11368, 14716

Διεκ. 1602

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1842

Πρὸς τὸν Αἰδεσιμώτατον Πρεσβύτερον

καὶ Οἰκονόμον Ἀντώνιον Σάρδην, ἐκ Κιμῶλου.

Περὶ αὐξήσεως συντάξεως.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1451. 657 Βασιλικῶν Διατάγματος, ἐκδο-
θέντος τῇ 17 τοῦ παρόντος μηνός, ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς
ἡμῶν ηὐδόκησε ν' αὐξήσῃ κατὰ δέκα δραχμάς τὴν μηνιαίαν
ὑμῶν σύνταξιν ἀπὸ τῆς 20 τοῦ παρελθόντος μηνός Μαΐου, ἡμέ-
ρας ἀφ' ἧς ἀντὶ τῶν δρχ. 20 τὰς ὁποίας ἐλαμβάνετε μέχρι τοῦδε,
θέλετε λαμβάνει τοῦ λοιποῦ ἀνά δρχ. 30 τὸν κάθε μῆνα. Τοῦτο
γνωστοποιούντες διὰ τῆς παρούσης ἀναγγέλλομεν συγχρόνως
εἰς ὑμᾶς ὅτι τό, διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς συντάξεως ταύτης, χρη-
ματικόν ἔνταλμα θέλει ἐξακολουθεῖ νά ἐκδίδεται τακτικῶς
ἐπὶ τῷ ὀνόματι ὑμῶν ὑπὸ τοῦ ὑποδιοικητοῦ Μήλου.

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογραφή)».

6α «Διεκ. 1624

Πρός τόν ὑποδιοικητήν Μήλου

Τό ἐγκλειόμενον ἔγγραφον περί ἀυξήσεως τῆς συντάξεως τοῦ ἐκ Κιμώλου αἰδεσιμωτάτου πρεσβυτέρου Ἀντωνίου Σάρδη, προσκαλεῖσθε νά ἐπιδώσετε ἢ ν'ἀποστείλετε εἰς αὐτόν ἀσφαλῶς εἰδοποιοῦντες καί ἡμᾶς.

Ὁ Γραμματεὺς
(ὑπογραφή)»

6β «Πρ. Ἄρ. 1190

ἐν Μήλῳ

τὴν 7 Αὐγούστου 1842

Πρός τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

Β. Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐπὶ τῆς ἀριθ. 10071. 11368. 14716

Ἀναγγέλομεν πρὸς τὴν Β(ασιλικήν) Γραμματεῖαν ὅτι ἐπεδόθη πρὸς τόν ἐκ Κιμώλου αἰδεσιμωτάτον πρεσβύτερον καί οἰκονόμον Α. Σάρδην τό διά τῆς ἀπαντωμένης διαταγῆς σταλέν ὑπ'ἀριθ. 1602 ἔγγραφον τῆς Β. Γραμματείας.

Εὐπειθέστατος
τοῦ ὑποδιοικητοῦ ἀπόντος

Ὁ Γραμματεὺς
Ε. Κορτέσης»

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

Β(ασιλικήν) Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας

Ἐπὶ τοῦ ἀριθ. 14716

Ἡ σύνταξις τοῦ αἰδεσιμωτάτου πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου Α. Σάρδη ἐκ Κιμῶλου ἐπληρώθη διὰ τὸν μῆνα Μάϊον. Εἰς δέ τὴν ὑπ'ἀριθμ. 167 ἐπιτροπικὴν διαταγὴν τῆς Β(ασιλικῆς) Γραμματείας διὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον, τὴν ὁποίαν μᾶς διεύθυνε διὰ τῆς ἀπὸ 13 Ἰουλίου ὑπ'ἀριθ. 15142 διαταγῆς, δέν συμπεριλαμβάνεται ἡ αὐξησης τῆς συντάξεως τοῦ εἰρημένου οἰκονόμου. Ἀπόκειται ὅθεν πρὸς τὴν Β. Γραμματεῖαν νά μᾶς διατάξῃ ὅ,τι περὶ τούτου ἐγκρίνει, διότι κατὰ τὰ διατεταγμένα, δέν δυνάμεθα νά ἐκδώσωμεν τό χρηματικόν ἔνταλμα τῶν λοιπῶν συνταξιούχων κληρικῶν.

Εὐπειθέστατος

τοῦ ὑποδιοικητοῦ ἀπόντος

Ὁ Γραμματεὺς,

Ε. Κορτέσης».

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΚΙΜΩΛΙΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ
ΤΟΥ '21

A! ΑΡΓΥΡΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΟΥ (ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ)

1. Ἀρμένης Ἀντώνιος.
2. Ἀφεντάκης Οἶκ. Ἰωάννης
3. Βασάλος Ἐμμανουήλ
4. Βορδόνης Γεώργιος
5. Λογοθέτης Σταυρῆς
6. Λουγγῆς Ἀντώνιος
7. Μοδινός Δ.
8. Μοδινός Μ. Ἐμμανουήλ
9. Μοδινός Α. Μιχαήλ
10. Μοδινός Πέτρος
11. Ράμφος Ἰωάννης
12. Σάρδης Α. Νικόλαος
13. Ταταράκης Α. Βασίλ.
14. Ταταράκης Ἰάκωβος
15. Ταταράκης Μ. Ἰωάνν.
16. Ταταράκης Ἰωάννης
17. Ταταράκης Α. Νικόλ.

B! ΧΑΛΚΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΟΥ

1. Γιακουμῆς (καπετά) Γ. Ἰωάνν.
2. Ροῦσσοις Γεώργιος
3. Ροῦσσοις Γ. Ἰάκωβος
4. Ροῦσσοις Ἰωάννης
5. Σάρδης Γεώργιος
6. Σάρδης Γ. Δημήτριος

7. Σάρδης Ἐλευθεράκης
8. Σάρδης Λάμπρος
9. Σάρδης Ἐλ. Νικόλαος
10. Σωτρίνης Γεώργιος
11. Σωτρίνης Μπενεδέτος
12. Τομαζάκης Ἐλευθέριος

Γ' ΣΙΔΗΡΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΟΥ

1. Ἀφεντάκης Οἰκ. Δημήτριος
2. Ἀφεντάκης Γ. Δ.
3. Ἀφεντάκης Γ. Ἰωάννης
4. Λογοθέτης Κωνσταντῖνος
5. Λογοθέτης Νικόλαος
6. Λογοθέτης Χ.
7. Ράμφος Γκιουζέλ Ἰωάννης
8. Ράμφος Ντομίνικος
9. Ράμφος Πέρρος
10. Σάρδης Ἐλ. Βασίλειος
11. Σάρδης Δημήτριος
12. Σάρδης Γ. Ἐλ.
13. Σάρδης Κωνσταντῖνος
14. Στρατιῆς Κ. Ἀντώνιος

ΠΗΓΗ

Σοφοκλή Γ. Δημητρακόπουλου, *Κιμωλιάτες Ἀγωνιστές τοῦ 1821*, ἔφημερ. «Κιμωλιακά Νέα», φ. 221-222, Μαΐου - Ἰουνίου 1998 καί 233-234, Μαΐου - Ἰουνίου 1999.

1) 1823: ανατολή, λεωφόρος, λεωφόρος
 2) 1823: ανατολή, λεωφόρος, λεωφόρος
 3) 1826: ανατολή, λεωφόρος, λεωφόρος
 4) 1827: ανατολή, λεωφόρος, λεωφόρος

ἔδωκε δὲ ἐπέμψαι αὐτὴν εἰς τὴν
ἑσπερίαν αὐτῆς ὅπως εἰδὼς τὴν
ἰσχυρὰν οὐρανίαν, ἀπὸ δὲ τῆς ἐξου-
σίας τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν
ἵνα μὴ ἴδῃς οὐρανὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
ὡς ἐπὶ τὴν γῆν ἵνα μὴ ἴδῃς τὴν γῆν

ἐκ τῆς γῆς ὡς ἐπὶ τὴν αὐτὴν εἰδὼς
ἐπιφάνειαν ἐκ τῆς γῆς οὐρανὸν ἵνα
μὴ ἴδῃς τὴν γῆν οὐρανὸν οὐρανὸν, εἰς
καταδύματα εἰς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰδὼς τὴν γῆν ἵνα
καταδύματα εἰς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα
ἵνα μὴ ἴδῃς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα
καταδύματα εἰς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰδὼς τὴν γῆν ἵνα
καταδύματα εἰς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰδὼς τὴν γῆν ἵνα
καταδύματα εἰς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰδὼς τὴν γῆν ἵνα
καταδύματα εἰς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰδὼς τὴν γῆν ἵνα
καταδύματα εἰς τὴν γῆν οὐρανὸν ἵνα

8^ο 16: 1876
Αἴτιον.

ὁ ἐπισημειωθεὶς:

ὁ ἐπισημειωθεὶς
ἐν τῇ γῇ

Εὐδαιμονία σφραγίδα δια τὴν ἀρετήν σου ἐστὶ
ἢ τὴν ἐλευθερίαν σου ἀλλὰ ἢ τὴν ἀρετήν σου
τὸν 1834. ἔλας με ἐνδεχόμενον ἀεὶ ἀρετῆς
ἢ τὴν ἀρετήν σου ἢ τὴν ἐλευθερίαν σου ἀεὶ ἀρετῆς
ἀλλὰ με, ἢ ἄλλου ἐνός ἡμέρας ἀλλὰ ἄλλου
ἐλευθερίαν σου ἐλευθερίαν σου.

ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς
δοξίαν ἢ ἀρετῆς σου με ἐλευθερίαν σου -
ἀρετῆς σου, ἀλλὰ με ἢ ἄλλου σου ἀρετῆς
ἢ ἄλλου σου ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς
με ἢ ἄλλου ἀρετῆς, ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου, με ἢ
ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου ἀρετῆς
ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἐλευθερίαν σου ἀρετῆς σου, ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου - ἀλλὰ με ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου, ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου ἀρετῆς
ἀρετῆς σου, ἀλλὰ με ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου, ἀλλὰ
με ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου, ἀλλὰ
με ἢ ἄλλου ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου.

Εὐδαιμονία σου ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς
ἀρετῆς σου ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς

ἢ ἄλλου ἀρετῆς
τὸν 28. ἢ ἄλλου ἀρετῆς 1836.

ὁ ἀρετῆς σου

ὁ ἀρετῆς σου ἢ ἄλλου ἀρετῆς

π. Π. Π. 1017
Αρ. ΔΙΑΤ. 69

32
25 & 3

Εγκλ. Ο. Π. Π.
29 Απρ. 1922.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

15/4/22

Εν Αθήναις,

Τῷ κ. Γεωργίου... Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
1836

Αξιότιμοι ἱερεῖς καὶ κληρικοί
αὐτῆς Ἁγίας Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας.

ἰ. 715

Αὐτομάτως οὐκ ἔστιν

Α. 295 - 2179 (ἰ. 715)

Ἐπισημασθέντες ὅτι ἡ Ἁγία
ὁμοθυμαδὸν ἐπέλεξε τὸν ἁγιώτατον
καὶ ἁγιωτάτην ἱερομόναχον καὶ ἐπίσκοπον
ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἡμετέρας Ἁγίας
Συνόδου, ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου καὶ
ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου.

Καθολικῶς ἀποφασίσαντες ὅτι ἡ Ἁγία
ὁμοθυμαδὸν ἐπέλεξε τὸν ἁγιώτατον
καὶ ἁγιωτάτην ἱερομόναχον καὶ ἐπίσκοπον
ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἡμετέρας Ἁγίας
Συνόδου, ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου καὶ
ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου.

Ὁ ἁγιώτατος ἱερομόναχος καὶ ἐπίσκοπος
ἡμετέρας Ἐκκλησίας
Κ. Σ. Π.

ὁμοθυμαδὸν ἐπέλεξε τὸν ἁγιώτατον
καὶ ἁγιωτάτην ἱερομόναχον καὶ ἐπίσκοπον
ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἡμετέρας Ἁγίας
Συνόδου, ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου καὶ
ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου.

ἡ Ἁγία ὁμοθυμαδὸν ἐπέλεξε τὸν ἁγιώτατον
καὶ ἁγιωτάτην ἱερομόναχον καὶ ἐπίσκοπον
ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἡμετέρας Ἁγίας
Συνόδου, ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου καὶ
ἡμετέρας Ἁγίας Συνόδου.

Ὁ ἁγιώτατος ἱερομόναχος καὶ ἐπίσκοπος
ἡμετέρας Ἐκκλησίας

Ὁ ἁγιώτατος ἱερομόναχος καὶ ἐπίσκοπος
ἡμετέρας Ἐκκλησίας

Ὁ ἁγιώτατος ἱερομόναχος καὶ ἐπίσκοπος
ἡμετέρας Ἐκκλησίας

94
205: 1
Εφ. Π. Μαρ 24 77
αφ. Πρ. 118/10

Υπ. Γεν. Γραμ. Εγκριτικών, Β
Πραγματ. Γραμ. Εμπροσθ.

Αγαθός είναι ο άνθρωπος
Ο οποίος είναι ο άνθρωπος
Ο οποίος είναι ο άνθρωπος
Ο οποίος είναι ο άνθρωπος
Ο οποίος είναι ο άνθρωπος

Παραγγέλλω να γίνει
από τον υπάλληλο με τον αριθμό
επιλογής: να παραγγείλει
από τον υπάλληλο με τον αριθμό
επιλογής: να παραγγείλει
από τον υπάλληλο με τον αριθμό
επιλογής: να παραγγείλει

Αναγγέλλω να γίνει
από τον υπάλληλο με τον αριθμό
επιλογής: να παραγγείλει
από τον υπάλληλο με τον αριθμό
επιλογής: να παραγγείλει

Εἰς τὴν ἀδελφάν μου τὴν ἀγαπητὴν ἀπο-
γενεῶν μου, τὴν ἀντιανόητα μου εἰς τὸ
μετέχουσα τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ τὸ γῆ-
ρας μου, εἴτε δὲ καὶ τὰς ἑστέρας τῆς ἀνθρώ-
πινος τῶν ἔθους ἴσον τὸ εἶς ἐμὴν ἐκδουλίαν
μου, εἴτε ἐν ἀγαπητοῦς ἕνεκα τῶν σαφῶν
τῆς ἀπογενεῶν μου δακρυόεντα τὸ γέρον
ἀπὸ τοῦ μὲν ἐν δὲν, ὡς διὰ τῆς ἀπογενεῶν
μου. καὶ ἀπεχθόνα, τὰ ἕνεκα τῆς ἀπο-
γενεῶν τῆς ἀνθρώπων τῆς ἀπογενεῶν οὐδέ-
ποτε.

Εἰς Κωνσταντῆν τὴν 20. Μαΐου. 1837

Εὐαγγέλιον.

οἱ κριτικοὶ αἰδοῦνται

Το βιβλίο
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΑΣ. ΣΑΡΔΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΚΙΜΩΛΟΥ - ΦΙΛΙΚΟΣ
(1772 - 1843)

του κ. Σίμου Συμεωνίδη
επιμελήθηκε και εκδόθηκε από το
ΑΤΕΛΙΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Β. ΜΟΥΣΤΑΚΑ - Ζ. ΚΑΤΡΗ Ο.Ε.

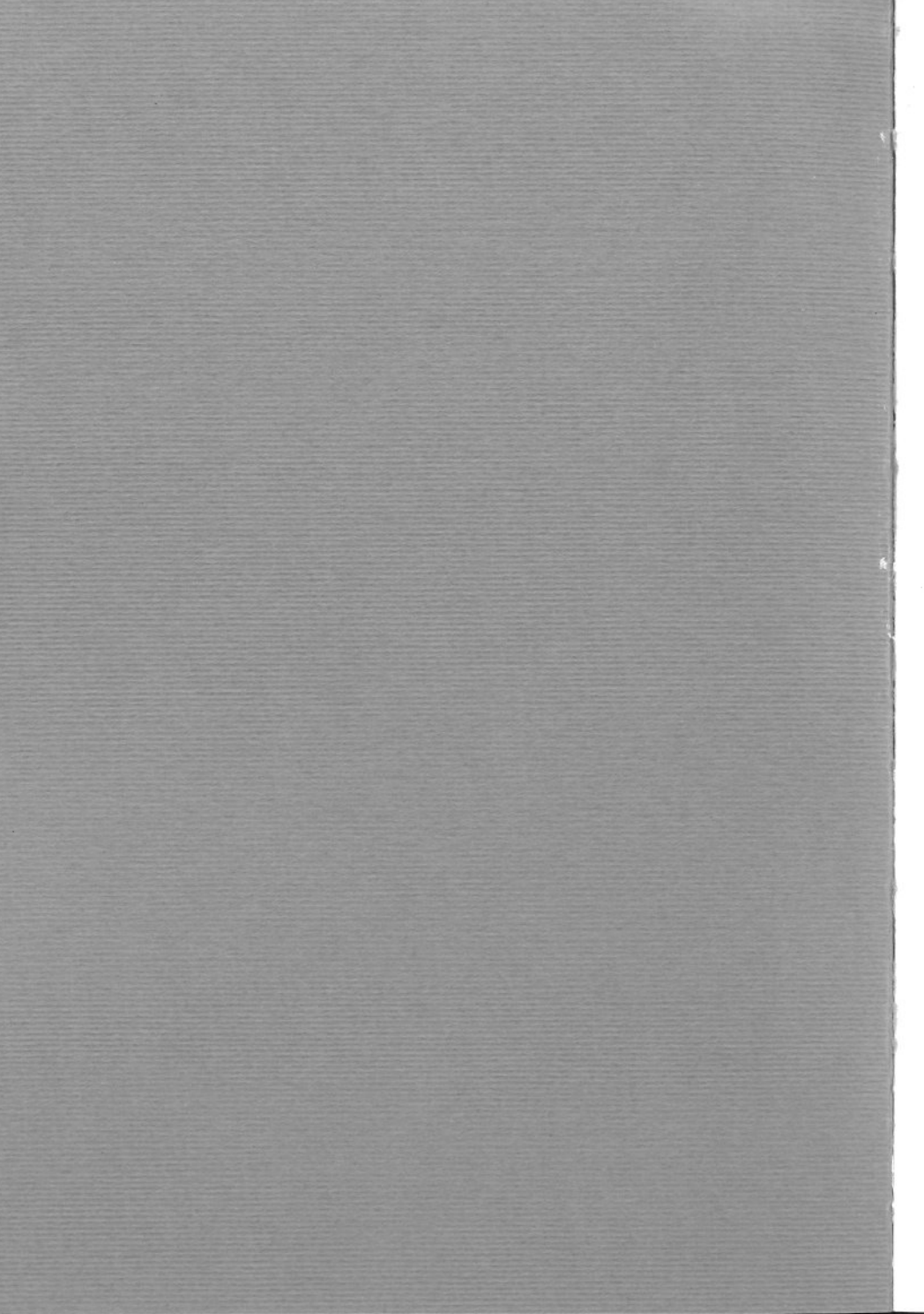
Οδός ΣΑΡΡΗ 43

Τηλ./Fax 3253523 - Τηλ. 3244927

Για λογαριασμό της εφημερίδας «ΚΙΜΩΛΙΑΚΑ ΝΕΑ»

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Επι τὸν Αἰδιομένετον Πρωτότυπον ἢ Οὐνοῦτον
Αὐτίμον Ἐαφῶν καὶ Κίρηνου.

Διὰ τοῦ Νοῦ αρ. 1251, 657 Βασιλικῶν Διατάξεων, καθορίζεται
τὸ 17 τοῦ ἑαυτοῦ μηνὸς καὶ Μεγαλειότητι Βασιλεῦσι καὶ ἄλλοις
πύδουσι ἢ ἀλλοῖσι κατὰ δύο δραχμὰς τὴν μηνίαν εὐκὴν
συντάξιν ἀπὸ τῆς 20 τοῦ ἑαυτοῦ μηνὸς Μαΐου, ἡμέρας
ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς 20 τῆς ἑπομένης ἡμετέρας τῆς αὐτῆς, διὰ
ἑκατὸν τοῦ μηνὸς ἀπὸ αρ. 30 κατὰ μῆνα.

Τοῦτο γινῶσκόντες διὰ τῆς ἀπορροῆς ἀναγκάζομεν συλλογῶν
ἡμῶν, ὅτι εἰς διὰ τὴν ἀπορροῆν τῆς συντάξεως ταύτης
τιμὴν ἑταίρια διὰ ἡμετέρας καὶ καθόλου ταύτης ἐν
ἑαυτοῦ καὶ ἐν τῷ ἑαυτοῦ μηνί. *1842*

ἡμετέρας 66 22 ἡμετέρας 1842

Ὁ Γραμματεὺς τῆς ἑπομένης

ἑπομένης συντάξεως